

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

LEDEN 2011

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA FRÍZLOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, LEDEN 2011

LUKÁŠ FASORA

Dělník a měšťan

Vznik dělnictva jako společenské třídy patří mezi nejdůležitější události moderních dějin jak z hlediska sociální historie, tak z hlediska studia politických dějin. Bádání nad otázkami souvisejícími s tímto procesem se stalo v minulosti předmětem politických tlaků a po listopadovém převratu bylo starší generací badatelů prakticky opuštěno. Takto vzniklou mezeru v naší znalosti zmíněných procesů se snaží zaplnit předložená publikace, opírající se o metodologické podněty německé, rakouské a britské historické vědy a důkladný pramenný výzkum, který má za cíl nově formulovat zásadní poznatky o společenské situaci v městech raně moderní éry, především s ohledem na vývoj vzájemných vztahů měšťanstva a dělnictva. Míra a intenzita jejich zájmového střetu na jedné straně a pochopitelně také oboustranně výhodné spolupráce na straně druhé je nahlížena pomocí mikrohistorických sond a příkladů z šesti moravských měst a směřuje k obecnějším otázkám míry plurality a demokracie společnosti českých zemí v pozdní éře c.k. mocnářství, k její schopnosti integrovat menšiny a vytvořit jim dostatečný prostor k artikulaci jejich specifických zájmů, k míře revolucnosti socialistického dělnického hnutí a k řadě dalších.

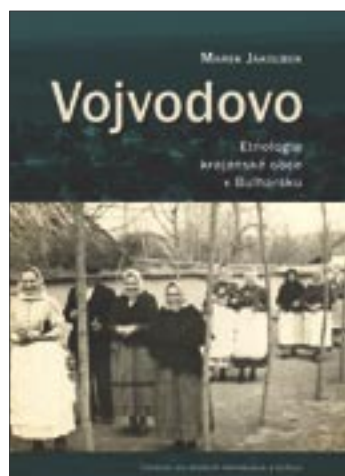
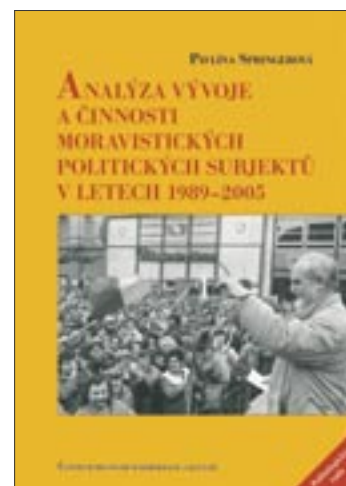
Formát B5, pevná vazba, 424str., 398 Kč

PAVLÍNA SPRINGEROVÁ

Analýza vývoje a činnosti moravistických politických subjektů v letech 1989–2005

Nedílnou součástí našeho polistopadového vývoje tvořila „moravská otázka“, jež nalezla svou intenzivní politickou artikulaci v rámci moravistických subjektů hájících specifickou pozici Moravy. Tato kniha předkládá první komplexní analýzu vývoje a činnosti moravistického proudu v období mezi lety 1989 až 2005. Důraz je kladen zejména na nejvýznamnější moravistický subjekt Hnutí za samosprávnou demokracii-Společnost pro Moravu a Slezsko a jeho nástupnická uskupení. Opomenuta však nezůstává ani paralelní linie vývoje sledující ostatní moravistické strany a hnutí a jejich mnohdy komplikované vzájemné vztahy. Práce se soustředí především na pojmenování důvodů polistopadového nárůstu moravismu, rozbor klíčových aktivit subjektů hájících moravské zájmy a analýzu moravistických postojů vůči konkrétním akcentovaným tématům, jako byly např. státoprávní ideje, názory na ne/existenci moravského národa či vztah k EU. V neposlední řadě kniha rozbírá příčiny úpadku tohoto politického proudu, jenž v roce 1996 definitivně ztratil parlamentní zastoupení a v následujících letech marně usiluje o návrat na politickou scénu.

Brož., 260 str., 249 Kč

MAREK JAKOUBEK

Vojvodovo

Etnologie krajské obce v Bulharsku

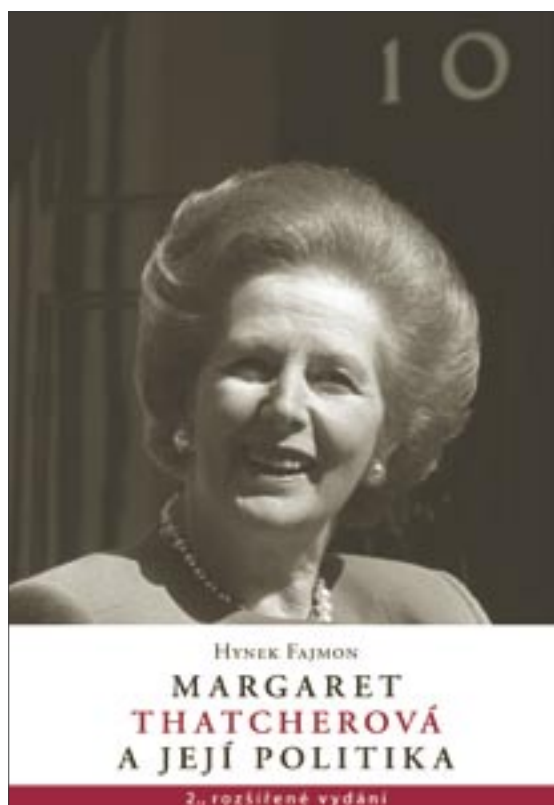
Předmětem této knihy je dnes již neexistující společenství českých evangelíků ve vesnici Vojvodovo v severozápadním Bulharsku. Tato obec byla založena v roce 1900 asi dvaceti rodinami, které z důvodu náboženských rozporů a nedostatku půdy opustily českou vesnici Svatá Helena v Banátu. Ve Vojvodovu se pak v letech 1900–1950 utvářelo a zkvěťovalo specifické společenství, charakteristické relativním ekonomickým blahobytem a vypjatou protestantskou morálkou, které se v mnoha ohledech odlišovalo od bulharského okolí. Byla to nejen odlišná architektura, efektivní hospodářské postupy, pečlivě udržovaná čistota veřejných prostor, ale také náboženská horlivost, morální bezúhonnost, píle a pracovitost či proslulá zpěvnost vojvodovských obyvatel, co vysloužilo Vojvodovu pověst vzorové obce. Historie tohoto společenství končí v letech 1949–1950, kdy se naprostá většina zdejších Čechů vystěhovala do řady obcí na jižní Moravě. Tato kniha rozkrývá mnoho rovin vojvodovské české komunity, ať již je to religiozita, hospodářství, jazyk či vztah ke smrti, a zpracovává je způsobem, který dává vyniknout životu vojvodovských obyvatel v první polovině minulého století v jeho rozmanitosti i kráse.

Vázané, 372 stran, 345 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

HYNEK FAJMON

Margaret Thatcherová a její politika

2., rozšířené vydání

Margaret Thatcherová je fascinující a inspirativní osobností moderní světové politiky. „Konzervativní revoluce“, kterou zahájila v osmdesátých letech, změnila tvář Velké Británie a později i východní Evropy. Kniha poslance Evropského parlamentu Hynka Fajmona Margaret Thatcherová a její politika vychází při příležitosti osmdesátých pátých narozenin bývalé premiérky. V úspěšné „politické biografii“ se autorovi (jenž původně vystudoval historii) podařilo skvěle skloubit důkladnou práci historika s rozhledem a zkušenostmi aktivního politika hájícího pravicové hodnoty. Druhé vydání knihy, jež poprvé vyšla v roce 1999, autor podstatně rozšířil a doplnil o kapitolu věnovanou působení a rozsáhlé spisovatelské činnosti Margaret Thatcherové po roce 1990, kdy odešla z aktivní politiky. Podstatné jsou rozšířeny i závěrečná chronologická příloha a slovníček nejvýznamnějších představitelů „thatcherismu“. K českému čtenáři se tak dostává první kompletní biografie političky, jejíž odkaz je stále živý a inspirativní.

Vázané, 392 str. + 16 str. fotopřílohy, 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička legislativy Evropské unie a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Absolventka politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Zabývá se aktuálním děním v Evropské unii, společnou zemědělskou politikou a východní dimenzí vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky a vztahů Rusko – EU.

Iveta Frízlová

Analytička legislativy Evropské unie a koordinátorka projektů Centra pro studium demokracie a kultury. Absolventka anglistiky a evropských studií na Filozofické fakultě, resp. Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6		
PŘEHLED DĚNÍ LEDEN 2011	7		
Doprava	7		
EP a Rada se snaží najít společnou řeč ve věci směrnice o eurovinětě	7	Rada schválila kompromis týkající se směrnice o opožděných platbách	15
Rada potvrdila kompromis s EP týkající se práv cestujících autobusy	7	Komise chce modernizovat způsob zadávání veřejných zakázek	16
Hospodářská a měnová unie	8	JURI schvaluje ve věci patentů tzv. posílenou spolupráci	17
Komise zahájila evropský semestr výroční zprávou o růstu	8	Zemědělství	17
ECON odkryl karty: takhle na porušení rozpočtových pravidel v eurozóně	9	SZP a kauza přítomnosti dioxinů v potravinách v Německu	17
Institucionální záležitosti	11	Debata o budoucnosti SZP po roce 2013: další příspěvky unijních institucí	20
Priority a problémy maďarského předsednictví	11	VE ZKRATCE	22
Spotřebitelé	13	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	25
Rada potvrdila radikální zásah do návrhu o právech spotřebitelů	13	KALENDÁŘ NA ÚNOR 2011	26
Vnitřní trh	14	SEZNAM ZKRATEK	27
EU harmonizuje podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh	14	SLOVNÍČEK	29
EP dal zelenou přeshraničnímu poskytování zdravotní péče	14	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	33

STALO SE...

1. 1. 2011 se předsednictví v Radě EU ujalo Maďarsko. K jeho prioritám náleží hospodářský růst, vytváření nových pracovních míst a boj proti sociálnímu vyloučení, „silná Evropa“, přiblížení EU občanům a rozšiřování a globální úloha EU. Více než o těchto prioritách však média v souvislosti s maďarským předsednictvím informovala o problémech, do nichž se nová předsednická země záhy po svém nástupu dostala. Šlo především o nový mediální zákon, který vstoupil v platnost 1. 1. 2011, kontroverzní podlahovou tapetu umístěnou ve vstupní hale budovy Rady EU a nová „protikrizová“ opatření v daňové politice (více v příspěvku **Priority a problémy maďarského předsednictví**).

Nejsledovanější kauzou související s oblastmi SZP, zdraví a ochrany spotřebitele se na počátku roku 2011 stala aféra kontaminace vajec a masa prostřednictvím krmných směsí obsahujících nebezpečné dioxiny, k níž došlo v Německu. Závadné zboží díky volnému trhu proniklo i do dalších členských států včetně ČR. Problém německých dioxinů se dostal i na pořad jednání pléna EP 17. 1. 2011 a podnítl Komisi k úvahám nad novou legislativou, která by měla zefektivnit především zabezpečení výroby živočišných krmiv v EU, zpřísnit kontroly v různých fázích potravinového řetězce a kontroly nakládání s vysoce nebezpečnými látkami (více v příspěvku **SZP a kauza přítomnosti dioxinů v potravinách v Německu**).

Komise 12. 1. 2011 předložila svoji 1. výroční hodnotící zprávu o stavu a růstu v EU. Lednem tak začal tzv. evropský semestr, nový dohled EU nad členskými státy a jejich hospodařením (více v příspěvku **Komise zahájila evropský semestr výroční zprávou o růstu**).

EP přijal 18. 1. 2011 ve druhém čtení svůj postoj k přijetí nařízení stanovujícího harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh (více v příspěvku **EU harmonizuje podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh**).

Plénum EP potvrdilo 19. 1. 2011 kompromis týkající se přeshraničního poskytování zdravotní péče (více v příspěvku **EP dal zelenou přeshraničnímu poskytování zdravotní péče**).

Rada 24. 1. 2011 pozměnila návrh směrnice o právech spotřebitelů. Z důvodu dlouhých diskusí o kapitolách 4 a 5, týkajících se záruk a neférových smluvních podmínek, se rozhodla tyto pasáže (navzdory Německu, Španělsku, Maltě a Slovinsku) z textu zcela vyřadit (více v příspěvku **Rada potvrdila radikální zásah do návrhu o právech spotřebitelů**).

Rada 24. 1. 2011 schválila kompromis, jež zástupci Komise, EP a Rady dosáhli ve věci návrhu směrnice o opožděných platbách v září 2010 (více v příspěvku **Rada schválila kompromis týkající se směrnice o opožděných platbách**).

Komise 27. 1. 2011 předložila zelenou knihu týkající se možných změn v pravidlech pro zadávání veřejných zakázek v EU. Příslušný legislativní návrh by měl být uveřejněn v roce 2012 (více v příspěvku **Komise chce modernizovat způsob zadávání veřejných zakázek**).

Výbor JURI 27. 1. 2011 schválil, aby byla ve věci (překladů) patentů zahájena tzv. posílená spolupráce (více v příspěvku **JURI schvaluje ve věci patentů tzv. posílenou spolupráci**).

PŘEHLED DĚNÍ LEDEN 2011

DOPRAVA

EP a Rada se snaží najít společnou řeč ve věci směrnice o eurovinětě

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly ([KOM\(2008\)436](#))

Neformální jednání v rámci spolurozhodovací procedury mezi EP a Radou budou v otázce přijetí návrhu tzv. směrnice o eurovinětě komplikovaná.

Kontext

Rada na svém zasedání v říjnu 2010 dospěla k politické dohodě týkající se revize tzv. směrnice o eurovinětě, tedy zavedení poplatků za užívání některých pozemních komunikací kamiony v souvislosti s jejich hlučností, znečišťováním ovzduší a vytvářením dopravních zácp.

Směrnice si klade za cíl zlepšit účinnost a snížit vliv silniční nákladní dopravy na životní prostředí. Návrh je součástí několika priorit Komise souvisejících s dopady dopravního sektoru jak na životní prostředí, tak na společnost jako takovou (více v příspěvku „Jednání o eurovinětě po více než roce a půl pokračují“, [Monitoring říjen 2010](#)). Rada by měla formálně přijmout společný postoj, a to patrně 16. 2. 2011. Jednání ale nebudou jednoduchá i vzhledem k tomu, že v říjnu 2010 Rada schválila politickou dohodu většinou pouhých 3 hlasů. Stejně rozporuplný postoj zaujal také EP v prvním čtení v březnu 2009, kdy proti návrhu hlasovala EPP.

Obsah a sporné body

EP dnes nemá ve své pozici prostor k velkému manévrování a doplňování pozměňovacích návrhů. Celý legislativní proces by mohl skončit dohodovacím řízením, resp. „nedohodou“, popř. úplným stažením návrhu Komisí.

Zpravodaj návrhu zmínil na jednání výboru TRAN 25. 1. 2011 „potřebu větší flexibility v některých otázkách“. EP totiž trvá na reinvestici vybraných peněz z mýtného na zlepšení stavu ovzduší, hluku apod. Rada naopak požaduje, aby si členské státy samy rozhodly, jak získané

peníze investují. Krom toho se také staví za to, aby byly za „externí náklady“ považovány pouze znečišťování ovzduší a nadměrný hluk, ne však dopravní zácpy.

Státy budou ale mít možnost zvýšit standardní sazbu za použití infrastruktury v určitých částech dne, aby přiměly nákladní dopravu jezdit mimo špičku. Tyto požadavky je zpravodaj EP připraven prosazovat. Proti ale vystupují hlavně zelení. Rada také může navrhnout zahrnutí revizní klauzule do textu směrnice tak, aby se daly dopady normy vyhodnotit co nejdříve.

Další vývoj

Zpravodaj směrnice bude v následujícím období hledat s Radou zastoupenou maďarským předsednictvím kompromis, který by vedl k přijetí textu v druhém čtení a (pokud možno) oddálil dohodovací řízení.

Rada potvrdila kompromis s EP týkající se práv cestujících autobusy

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele ([KOM\(2008\)817](#))

Rada 31. 1. 2011 [potvrdila](#) kompromis s EP dosažený v listopadu 2010 ve věci posílení práv cestujících autobusy.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v prosinci 2008 s cílem sladit pravidla uplatňovaná v oblasti autobusové dopravy s pravidly v dopravě železniční a letecké ([nařízení č. 1371/2007](#), resp. [nařízení 261/2004](#)). Paralelně byl projednáván (z hlediska ČR spíše irrelevantní) [návrh](#) týkající se cestujících loděmi (více v příspěvku „EP: jednání o právech cestujících autobusy pokračují“, [Monitoring červenec / srpen 2010](#)). Projednávání textu bylo relativně komplikované, ale dohodovací výbor EP a Rady nakonec dospěl ke kompromisu hned napoprvé v listopadu 2010 (více v příspěvku „Rada a EP se shodly na právech cestujících autobusy“, [Monitoring prosinec 2010](#)).

Obsah a sporné body

Nová směrnice bude upravovat práva cestujících autobusy v případech zpoždění a zrušení spoje. Cestující také budou muset být o všem relevantním a/nebo nečekaném, co souvisí s jejich cestou, zevrubně informováni. To vše nicméně jen na pravidelných linkách, které jsou jako celek delší než 250 km (v případě železnic se toto kritérium neuplatňuje). Bez jakýchkoli kilometrových omezení norma zohlední i situaci cestujících se sníženou mobilitou.

V případě zpoždění spoje o min. 2 hodiny (či v případě jeho přeložení nebo zrušení) budou přepravní společnosti povinny nabídnout cestujícím refundaci, jež bude navýšena o polovinu ceny jízdenky, pokud linka nebude moci pokračovat do cílové stanice. Cestující by měli také obdržet občerstvení (jídlo a pití), pokud plánovaná (min. 3hodinová) cesta bude zrušena nebo zpožděna o 90 minut a více. S tím souvisí také požadavek zajistit cestujícím v případě potřeby i ubytování, a to nanejvýš po dobu 2 nocí v ceně 80 € za osobu a noc. (Daný požadavek se nicméně neuplatní, pokud zpoždění vznikne v důsledku vis maior – krutých povětrnostních podmínek a/nebo velkých přírodních katastrof).

V případě nehod budou cestujícím vyplaceny kompenzace jak za zranění či smrt (min. 220 tis. € za cestujícího), tak za poškození či ztrátu zavazadel (min. 1200 € za kus). Opět vznikne i nárok na ubytování po dobu 2 nocí v ceně 80 € za osobu a noc. Pokud jde o cestující se sníženou mobilitou, nesmějí se na ně vztahovat žádné dodatečné poplatky, pokud svou cestu oznámí nejpozději 36 hodin předem. Rovněž mohou být doprovodeni blízkou osobou, která bude přepravena zdarma. V případě poškození či ztráty např. invalidního vozíku budou odpovědný přepravní společnost v plné výši.

Důležité je, že norma nestanoví, kdo bude kompenzace hradit, to ponechává na národních úpravách.

Celkově lze konstatovat, že Rada řadu původních požadavků EP dokázala s ohledem na reálné fungování autobusové dopravy omezit.

Další vývoj

15. 2. 2011 bude výsledek jednání dohodovacího výboru patrně potvrzen také plénem EP (většinou přítomných členů).

Směrnice by měla být po uveřejnění v Úředním věstníku EU implementována během 2 let, členské státy nicméně mohou získat výjimku, a to až dvakrát po dobu 4 (tedy celkově 8) let, primárně na pravidelné linky se zeměmi mimo EU.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE**Komise zahájila evropský semestr výroční zprávou o růstu**

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Roční analýza růstu: postup v rámci ucelené reakce Evropské unie na krizi (KOM(2011)11)

Komise 12. 1. 2011 předložila svoji 1. výroční hodnotící zprávu o stavu a růstu v EU.

Kontext

Ministři financí schválili na svém zasedání v září 2010 reformu evropského rámce finančního dohledu včetně koordinace hospodářských politik. Rada ECOFIN v říjnu 2010 [schválila](#), že od ledna roku 2011 budou členské státy předkládat návrhy svých rozpočtů k posouzení do Bruselu a představila tzv. [evropský semestr](#). Tento nástroj je součástí změn provádění Paktu stability a růstu (více v příspěvku „Dohled EU nad národními rozpočty již příští rok“, [Monitoring září 2010](#)).

V rámci evropského semestru bude Komise od roku 2011 každý rok hodnotit hlavní ekonomické výzvy, s nimiž se EU musí vyrovnat, a bude navrhopvat prioritní opatření k jejich řešení. Návrhy bude předkládat ve „výroční zprávě o růstu“, která bude sloužit jako podklad pro jarní zasedání Evropské rady.

Obsah a sporné body

Hodnotící výroční zpráva usměrní podle Komise národní parlamenty při přijímání národních rozpočtů. Obsahuje také návrh společné [zprávy](#) o zaměstnanosti, která představuje doporučení, jak zvýšit zaměstnanost do roku 2020 na 75 %.

Komise položila důraz na 10 hlavních bodů plánu růstu:

1. Provádění přísné fiskální konsolidace (každoroční snížení výdajů o 0,5 % HDP, zvýšení nepřímých daní);
2. Chudší státy s vyššími deficity by měly podpořit investice, bohatší státy závislé na exportu se soustředit na domácí poptávku;
3. Zajištění stability finančního sektoru (postupné zastavení podpory bank ze státních rozpočtů, restrukturalizace státem podporovaných institucí);
4. Nezatěžovat daněmi pracovní trh;
5. Reforma penzijního systému (zvýšit věk odchodu do důchodu, podpora soukromých penzijních fondů);
6. Zařazení nezaměstnaných na pracovní trh

(přehodnocení dávek v nezaměstnanosti, podpora OSVČ, koordinace daně z příjmu a systému dávek);

7. Podpora pracovních smluv na dobu neurčitou, zjednodušení uznávání diplomů a kvalifikací;
8. Využití potenciálu jednotného trhu;
9. Pobídky pro financování růstu soukromým kapitálem (možnost volného pohybu rizikových kapitálových fondů v rámci EU);
10. Nákladově efektivní přístup k energii.

Další vývoj

Evropský semestr (letos i v dalších letech) potrvá od ledna do června.

V dubnu jednotlivé členské státy předloží návrhy svých rozpočtů. Rada pak připraví individuální doporučení pro každý stát. Ten jej bude muset vzít v potaz při přípravě svého rozpočtu na rok 2012.

První fáze implementace evropského semestru

12. 1. 2011	Komise přijímá 1. výroční zprávu o růstu
18. 1. 2011	ECOFIN
31. 1. 2011	GAC
4. 2. 2011	Evropská rada
14. 2. 2011	EYC
15. 2. 2011	ECOFIN (makroekonomická a fiskální porada)
28. 2. 2011	TTE
7. 3. 2011	EPSCO
10.–11. 3. 2011	COMPETITIVENESS
14. 3. 2011	ENVIRONMENT
15. 3. 2011	ECOFIN
21. 3. 2011	GAC
24.-25. 3. 2011	Evropská rada (přijetí závěrů poskytující členským státům radu stran stability a konvergence)

Druhá fáze implementace evropského semestru (po březnovém zasedání Evropské rady)

Polovina dubna 2011	Členské státy předloží své finalizované národní reformní programy a stabilizační/konvergenční programy
květen/červen 2011	Komise představí své návrhy
6. 6. 2011	EPSCO
15. 6. 2011	ECOFIN
24. 6. 2011	Evropská rada

Zdroj: [Komise](#)

ECON odkryl karty: takhle na porušení rozpočtových pravidel v eurozóně

Návrh nařízení Rady (EU) č. .../..., kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku ([KOM\(2010\)522](#))

Návrh směrnice Rady o požadavcích na rozpočtové rámce členských států ([KOM\(2010\)523](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o účinném prosazování rozpočtového dohledu v eurozóně ([KOM\(2010\)524](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o donucovacích opatřeních k nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy v eurozóně ([KOM\(2010\)525](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1466/97 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ([KOM\(2010\)526](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ([KOM\(2010\)527](#))

Zpravodajové textů, jež mají (především) revidovat Pakt stability a růstu, 24. 1. 2011 poprvé oficiálně (na půdě výboru ECON) [uveřejnili své pozice](#) k návrhům Komise.

Kontext

Návrhy Komise by měly revidovat dosavadní Pakt stability a růstu (zejm. [nařízení č. 1466/97](#) a [č. 1467/97](#)), jež fakticky požaduje plnění konvergenčních kritérií nezbytných pro přistoupení k eurozóně i po připojení k této měnové oblasti. V roce 2005 byl z podnětu Francie a Německa výrazně rozvolněn, a tak neplní svou funkci.

Komise navrhla, aby státy eurozóny, které překročí hranici ročního rozpočtového schodku ve výši 3 % HDP a/nebo nebudou viditelně (o 5 % za 3 roky) snižovat své celkové zadlužení, jež by formálně nemělo přesáhnout 60 % HDP, zaplatily pokutu ve výši 0,2 % HDP. Sankce by měly začít platit bezprostředně (fakticky automaticky) poté, co bude zřejmé, že konkrétní stát uvedená kritéria porušuje (více v příspěvku „Komise chce sankce za porušení rozpočtových pravidel v eurozóně, [Monitoring září 2010](#)“).

Zásadní komplikací se nicméně stala německo-francouzská schůzka v říjnu 2010 v Deauville, kde se obě země neformálně dohodly na prosazování z jejich hlediska příznivějšího (ne tak přísného a především politického) mechanismu (více v příspěvku „Sankce za porušení rozpočtových pravidel v eurozóně dožívají trhlíny“, [Monitoring říjen 2010](#)“).

Obsah

Zpravodajové z EP se obecně stavějí – v kontrastu k pozici Německa a Francie – za ještě radikálnější změny, než navrhuje Komise. Obecně podporují (1) posílení role Komise (a tedy oslabení členských států, zejm. ve věci uvalení sankcí – a jejich výše – za porušení rozpočtových pravidel) a (2) zajištění „transparentnosti“ (maximální veřejnosti) celého procesu.

Sporné body

Uvedené lze hodnotit jako „klasický postup“: EP své požadavky na počátku projednávání konkrétního návrhu nebo balíku alespoň rétoricky vystupňuje, aby poté získal více prostoru pro kompromis s Radou. V daném případě je však otázka, zda se EP s ohledem na citlivost celé problematiky tato „taktika“ vyplatí. Oficiální vyjádření Rady (předsednictví) nebylo v době přípravy monitoringu k dispozici.

Pozice zpravodajů ECON k otázce revize Paktu stability a růstu

Návrh	Zpravodaj(ka)	Klíčové body návrhů zpráv ECON
Návrh nařízení Rady (EU) č. .../..., kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (KOM(2010)522)	Diogo Feio	<ol style="list-style-type: none"> Při hodnocení nadměrného schodku by mělo být vzato v úvahu, zda schodek nevyplývá z reformy penzijního systému a/nebo soukromo-veřejných investic (PPP). Rozhodnutí o nadměrném schodku by mělo být realizováno do 2 měsíců (Komise navrhuje do 4 měsíců), Rada by jej měla moci zvrátit jen QMV.
Návrh směrnice Rady o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (KOM(2010)523)	Vicky Ford	<ol style="list-style-type: none"> Fiskální pravidla EU by měly členské státy realizovat jak na národní, tak na lokální úrovni. Pokud členské státy postaví své rozpočty 3krát na špatných ekonomických předpovědích, měly by napříště využít předpovědí Komise. Mechanismus tzv. evropského semestru by se měl vztahovat i na rozpočet EU. Státy eurozóny by měly povinně zřídit „národní fiskální rady“ dohlížející na rozpočtové schodky a celkové zadlužení.
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o účinném prosazování rozpočtového dohledu v eurozóně (KOM(2010)524)	Sylvie Goulard	<ol style="list-style-type: none"> Trh s unijními dluhopisy (nově zavedenými tzv. eurobondy) by mohl financovat až 40% národních dluhů. Měl by vzniknout Evropský měnový fond financovaný z pokut od členských států porušujících unijní pravidla. Státy plnící unijní pravidla by si mohly rozdělit přebytky rozpočtu EU. V případech akutního ohrožení eura by měla mít Komise zvláštní pravomoci. Na státy falšující statistické údaje by mělo být možné uvalit jednorázovou pokutu.
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o donucovacích opatřeních k nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy v eurozóně (KOM(2010)525)	Carl Haglund	<ol style="list-style-type: none"> Pokuta státům porušujícím unijní pravidla by měla činit nejvýše 0,5% jejich HDP z předchozího roku. Prostředky z pokut by měly být alokovány do stávajícího ESFS.
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1466/97 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik (KOM(2010)526)	Corien Wortmann-Kool	<ol style="list-style-type: none"> Unijní požadavky na rozpočtové schodky a celkové zadlužení by měly být součástí národních právních řádů. Varování členským státům za hrozící porušení unijních požadavků by mělo být veřejné (mělo by jej doprovodit slyšení v EP, doporučení Rady a stanovení max. 6měsíční lhůty k nápravě). Rozhodnutí o porušení unijních požadavků by mělo být možné zvrátit jen QMV v Radě. Komise by měla mít možnost požadovat podrobná data od zemí porušujících unijní pravidla a provádět inspekce „na místě“ (on site).
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (KOM(2010)527)	Elisa Ferreira	<ol style="list-style-type: none"> Pro účely prevence a nápravy makroekonomických nerovnováh by měl pravidelně vznikat „scoreboard“ obsahující co nejvíce relevantních ekonomických parametrů. Základem potenciálního řízení proti členskému státu by ale měla být analýza Komise, ne scoreboard samotný. V maximální možné míře by se měla zapojovat nová finanční architektura EU (více v příspěvku „EU schválila finanční balík“, Monitoring září 2010). Nová pravidla by se měla začít uplatňovat až od roku 2015 (poté, co „bude obnovena normální ekonomická situace“).

Další vývoj

Návrhy zpráv k uvedeným legislativním návrhům budou předmětem negociací ve výboru ECON, později je patrně přijme EP.

Mezitím bude o návrzích jednat Rada. Konkrétní harmonogram (resp. posun v jednání) je ale s ohledem na citlivost materie poměrně obtížně predikovatelný.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI**Priority a problémy maďarského předsednictví**

Priorities and programme of the Presidency
Press releases: Neelie Kroes Vice-President of the European Commission responsible for the Digital Agenda Hungary's new media law Open Hearing on Freedom of the Press in Hungary European Parliament, Brussels 11 January 2011 ([SPEECH/11/6](#))

1. 1. 2011 se předsednictví v Radě EU ujalo Maďarsko. Nová předsednická země se na úrovni EU záhy dostala do problémů především kvůli novému mediálnímu zákonu, který vstoupil v platnost právě 1. 1. 2011, kontroverzní podlahové tapetě umístěné ve vstupní hale budovy Rady EU a také kvůli nové „protikrizové“ daňové politice (daň z obratu, která údajně poškozují a diskriminuje zahraniční společnosti působící v Maďarsku).

Kontext

Maďaři na postu předsedy Rady EU vystřídali Belgi, rok 2011 je tak zajímavý mj. tím, že se v čele Rady EU vystřídají 2 státy přistoupiší do EU v rámci východní „vlny“ v roce 2004, po Maďarsku totiž na post předsednické země 1. 7. 2011 nastoupí Polsko.

Od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost byla funkce rotačního předsednictví Rady oslabena. Zástupci předsedající země od roku 2010 stojí pouze v čele jednotlivých sektorových formací v rámci Rady GAC, Radě FAC totiž předseda vysoká představitelka EU pro SZBP (momentálně Catherine Ashton) a Evropskou radu vede její stálý předseda, kterým je Herman Van Rompuy. Z agendy předsedajících zemí tak v podstatě mizí vnější vztahy, politika EU vůči třetím zemím a zastupování EU navenek, i když určité zahraničně-politické preference dané předsednické zemí se do jejích priorit i nadále promítají (především pokud jde o další rozšiřování EU či prioritní směry sousedské politiky).

Předsedající země v roce 2011 budou řešit některé velmi důležité otázky v čele s přípravou nové finanční perspektivy pro období po roce 2013. Komise má své návrhy představit v červnu 2011, na sklonku maďarského předsednictví. Maďarsko tedy bude předsedat orientační a zákulisní debatě, která nad přípravou nové finanční perspektivy již začala i v Radě.

Jejími největšími tématy jsou budoucnost financování SZP a kohezní politiky a debata o příjmové stránce, včetně budoucnosti financování rozpočtu EU prostřednictvím tzv. dodatkového zdroje (příspěvky vypočítávané podle výše HND), který má momentálně na příjmech rozpočtu EU největší podíl. Otázkou také je, jakou podobu příští finanční perspektiva bude mít z hlediska časového výhledu, zda bude zachováno současné sedmileté období, nebo bude nahrazeno „pětiletkou“, či naopak „desetiletkou“, jak již dříve navrhoval předseda Komise José Manuel Durão Barroso.

Další důležitou oblastí maďarské agendy bude energetika (energetická strategie pro období 2011–2020, kterou [publikovala](#) Komise, a postupná příprava související sekundární legislativy; příprava nových infrastrukturních projektů financovaných z rozpočtu EU propojená přirozeně přímo s problematikou nové finanční perspektivy; organizace historicky prvního summitu EU věnovaného energetice v únoru 2011). V oblasti vnitřních věcí a bezpečnosti by maďarské předsednictví mělo řešit citlivou otázku dalšího rozšiřování schengenského prostoru o státy, které vstoupily do EU v roce 2007, tedy o Bulharsko a Rumunsko.

Obsah

Oficiální [program](#) svého předsednictví Maďarsko publikovalo 10. 1. 2011, premiér Orbán jej následně prezentoval na plenárním zasedání EP 19. 1. 2011.

Heslo, o které se maďarské předsednictví opírá, volá po silnější Evropě s „lidským dotekem“.

První skupina priorit odkazuje na priority strategie [Evropa 2020](#), která by měla být během maďarského a dalších předsednictví postupně implementována (růst, vytváření nových pracovních míst a boj proti sociálnímu vyloučení).

V jejím rámci by mělo dojít i k přijetí změn primárního práva dohodnutých na [Evropské radě v prosinci 2010](#), na jejichž základě má vzniknout evropský stabilizační mechanismus a má být právně zakotven tzv. evropský semestr.

■ Druhé prioritní téma zní „silnější Evropa“. Má zahrnovat zmíněná jednání o budoucnosti SZP, energetické politiky EU a energetické bezpečnosti a následně přípravu nové finanční perspektivy.

Třetí prioritní téma chce EU přiblížit občanům, což má v praxi znamenat další legislativní dění v oblasti justice a vnitřní bezpečnosti, v duchu implementace [Stockholmského programu](#) z roku 2009.

Poslední prioritou je navzdory již zmíněnému oslabení rotačního předsednictví v dané oblasti věnována dalšímu rozšiřování EU a globální úloze Unie.

Maďarské předsednictví zde plánuje klást důraz na přijetí Chorvatska a další posílení (během španělského a belgického předsednictví v roce 2010 poněkud stranou odsunutě) dimenze východního partnerství. Během maďarského předsednictví by se měl uskutečnit summit východního partnerství.

Sporné body

Navzdory poměrně jasné formulaci cílů maďarského předsednictví v jednotlivých oblastech se nová předsednická země na úrovni EU hned na samém začátku uvedla ve zcela jiných souvislostech.

Jako kontroverzní je označován úmysl vyzdobit vstupní halu budovy Rady Justus Lipsius podlahovou tapetou s obrazy z maďarské historie a současnosti, jíž uprostřed dominuje mapa habsburské monarchie z roku 1848 zahrnující území dnes suverénních států a členů EU (včetně ČR, Slovenska, části Polska, Itálie a Rumunska).

Pro tento záměr, zdá se, u některých zástupců EU panuje ještě méně pochopení než pro někdejší českou Entropu, která během předsednictví ČR visela na stejném místě.

Jako ještě větší problém se ovšem ukázal nový maďarský mediální zákon, který vstoupil v platnost 1. 1. 2011. Dle Komise oklešťuje nezávislost médií v Maďarsku především tím, že utváří dozorčí radu složenou z 5 členů, z nichž všichni jsou blízcí momentálně vládnoucí straně Fidesz. Rada má mít oprávnění dohlížet, zda média publikují příspěvky, jež jsou „politicky vyvážené“, případně zda neporušují lidskou důstojnost. Novináři mají být dle nového zákona také povinni zveřejňovat své zdroje v kauzách, které se týkají ochrany zákona či národní bezpečnosti. Platí též povinnost registrace všech médií včetně blogů.

Maďarská strana se bránila, že nový zákon je výsledkem transpozice evropského práva, konkrétně [směrnice č. 89/552](#) o „televizi bez hranic“ (respektive její [revidované verze](#) z roku 2007), která zavádí regulační orgány pro audiovizuální média. Dle komisařky pro digitální agendu v EU Neelie Kroes jde ale o její špatnou transpozici především proto, že směrnice jasně hovoří o nezávislosti mediálních dozorčích rad vytvářených na národní úrovni, což v tomto případě není splněno.

Po reakci Komise, která byla Maďarsku adresována ještě v prosinci 2010, následovaly požadavky na úpravu zákona i od některých členských států, především Francie, Německa či Lucemburska, podle jejichž vyjádření je maďarský zákon v rozporu s principem svobody tisku, který je zakotven i v primárním právu EU, včetně v současnosti závazné Listiny základních práv EU.

Maďarský ministr zahraničí János Martonyi doručil Komisi plné znění zákona k analýze a spolu s maďarským premiérem Viktorem Orbánem vyvracel například to, že by zákon umožňoval pokutovat média za nevhodný obsah příspěvků či za nevyváženost „národních“ a „evropských“ témat.

Premiér Orbán, který zastával jednoznačné stanovisko, že zákon je zcela v souladu s evropskými předpisy, se 5. 1. 2011 sešel s předsedou Komise Barrosem. Poté svoji rétoriku poněkud zmínil a připustil, že pokud analýza Komise prováděná týmem komisařky Kroes dojde k závěrům, které budou vyžadovat změny zákona, Maďarsko je zavede.

Maďarský mediální zákon se stal také tématem [rozpravy](#) na plenárním zasedání EP 19. 1. 2011, kde maďarský premiér Orbán plánoval vystoupit především s prezentací priorit svého předsednictví. EP dokonce zvažoval přijetí rezoluce odsuzující maďarský zákon.

Nad tímto tématem se střetly frakce S&D a Greens/EFA, podle jejíhož předsedy Daniela Cohn-Bendita je maďarský premiér na dobré cestě stát se „evropským Chávezem“. Orbán představitele obou frakcí nařkl, že urážejí maďarský národ, pokud tvrdí, že mediální zákon je cestou k diktatuře v Maďarsku, a že v jejich opozici vůči zákonu je skrytá politická agenda. Ke kritice zákona se přidali i někteří poslanci ALDE a ECR. Mírnější pozici zastával předseda EPP Joseph Daul, který prohlásil, že věří Orbánovým ujištěním, že pokud bude zjištěno porušování evropského práva maďarským zákonem, je připraven pozměnit jej.

Další vývoj

Navzdory určitým pochybnostem, které se objevily i mezi europoslanci, zda neproběhla mezi předsedou Komise Barrosem a maďarským premiérem Orbánem na jejich lednové schůzce dohoda o tom, že analýza mediálního zákona ze strany Komise je vlastně určitým odkladem, který má prodloužit kauzu až do skončení maďarského předsednictví, komisařka Kroes 21. 1. 2011 adresovala maďarské vládě dopis, v němž vyjmenovala pochybnosti týkající se kompatibility zákona s evropským právem, včetně porušení práva na svobodu projevu zakotveného v Listině základních práv EU. Budapešti byly po-

skytnuty 2 týdny na to, aby tyto problematické body vysvětlila, jinak by Komise dle listu mohla podat na Maďarsko žalobu u ESD.

SPOTŘEBITELÉ

Rada potvrdila radikální zásah do návrhu o právech spotřebitelů

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady o právech spotřebitelů ([KOM\(2008\)614](#))

Rada 24. 1. 2011 [pozměnila](#) návrh směrnice o právech spotřebitelů. Z důvodu dlouhých diskusí o kapitolách 4 a 5, týkajících se záruk a neférových smluvních podmínek, se rozhodla tyto pasáže (navzdory Německu, Španělsku, Maltě a Slovinsku) z textu zcela vyřadit.

Kontext

Komise svůj [návrh](#) předložila v říjnu 2008. Na jeho základě by mělo dojít k vytvoření normy, která nahradí stávající [směrnice č. 85/577](#), [č. 93/13](#), [č. 97/7](#) a [č. 1999/44](#) a podpoří přeshraniční/internetové spotřebitelské transakce tím, že stanoví určitá minimální pravidla (např. možnost spotřebitelů do 14 dnů odstoupit od smlouvy, do 14 dnů vrátit zboží a do dalších 14 dnů požadovat vrácení uhrazených prostředků) a že členské státy si je budou moci podle svých potřeb upravit (zprísnit).

Rada s konsolidací stávajícího předpisového rámce po diskusi *předběžně* souhlasila v prosinci 2009 (více v příspěvku „Rada souhlasí s posílením práv spotřebitelů“, [Monitoring prosinec 2009](#)), výbor IMCO o návrhu obsáhle debatoval v červnu 2010 (více v příspěvku „IMCO debatoval o právech spotřebitelů“ [Monitoring červen 2010](#)). Coreper však v prosinci 2010 signalizoval, že navržený text by měl doznat větších změn, než se původně předpokládalo (více v příspěvku „Rada radikálně zasáhla do návrhu o právech spotřebitelů“, [Monitoring prosinec 2010](#)).

Obsah

Rada navrhla z textu Komise vyřadit kapitoly 4 a 5 týkající se záruk (včetně otázky skrytých vad) a neférových smluvních podmínek. Současně přejmenováním textu specifikovala, že nová norma by se měla týkat jen ochrany spotřebitelů v kontraktech uzavíraných „na dálku“ (resp. kdekoli s výjimkou provozovny poskytovatele). Některých sektorů by se neměla dotknout vůbec (obchodování s nemovitostmi včetně novostaveb, obchodování s finančními, dopravními, sociálními a zdravotními službami a gamblingu).

Totéž platí i digitálním obsahu, jenž není součástí fyzického média (tangible medium; norma se má primárně vztahovat na položky splňující parametry „zboží“, ne na „služby“). Určitou výjimku by mělo představovat pouze legální stahování digitálního obsahu z internetu.

Na druhou stranu Rada nevyloučila, že zachová některé „užitečné“ pasáže původního návrhu, resp. vyřazených kapitol, např. čl. 22 o maximální dodací lhůtě 30 dní, čl. 23 o přenesení odpovědnosti za rizika na spotřebitele jedině v případě, že mu bylo zboží bezpečně doručeno, nebo čl. 31 o transparentních platebních podmínkách.

V důsledku ale patrně nevznikne původně zamýšlená 1 norma, protože směrnice č. 93/13 a č. 1999/44 nejspíše zůstanou zachovány.

[Podrobné shrnutí](#) pozice Rady vydala Komise (jež Radu rétoricky podporuje).

Sporné body

Radikální zásah Rady do návrhu směrnice již v prosinci 2010 odsoudil BEUC reprezentující spotřebitelské organizace. Text nové normy prý spotřebitelům nyní pomáhá nanejvýš svým názvem. Opačného názoru je reprezentant malých a středních podniků UEAPME.

Další vývoj

Rada svůj společný postoj předloží formálně až po završení prvního čtení návrhu v EP, tj. přibližně na konci března 2011 (poté, co výbor IMCO předloží [zprávu](#) Andrease Schwaba plénu a to jí – právě v březnu 2011 – schválí).

Zpravodaj je prozatím pro maximální možnou harmonizaci spotřebitelských pravidel v otázce definic základních pojmů, informování spotřebitelů a jejich práva odstoupit od smlouvy uzavřené „na dálku“.

Očekává se, že jednání mezi EP a Radou budou napjatá (pro přístup Rady se vyslovila jednoznačně zatím jen skupina ALDE) a mohou skončit až v dohodovacím řízení. Komise dala již dříve najevo, že pokud EP a Rada nedospějí ke kompromisu v prvním čtení, je připravena návrh stáhnout a předložit nový.

Výsledná směrnice by měla být provedena do 30 měsíců od svého vstupu v platnost (Komise počítala s 18 měsíci).

VNITŘNÍ TRH

EU harmonizuje podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh ([KOM\(2008\)311](#))

EP přijal 18. 1. 2011 ve druhém čtení svůj [postoj](#) k přijetí nařízení stanovujícího harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh.

Kontext

Cílem návrhu, který Komise předložila v květnu 2008, je aktualizovat, zjednodušit a nahradit [směrnici č. 89/106](#) o stavebních výrobcích.

Jedním ze záměrů Komise je lépe vymezit cíle právních předpisů Společenství a usnadnit tak jejich provádění. EP dokument v prvním čtení přijal v květnu 2009, Rada se v prvním čtení vyjádřila v září 2010. Výbor IMCO se revizí směrnice zabýval v listopadu 2010 (více v příspěvku „EP zpřísňuje označování nebezpečných látek ve stavebnictví“, [Monitoring listopad 2010](#)).

Obsah

Hlavním posláním nařízení je stanovení právního rámce vymezujícího nezbytné požadavky spojené s aktem uvádění výrobků na trh.

Nařízení zavádí tzv. prohlášení o vlastnostech, které vystaví výrobce na produkty používané ve stavebnictví a které obsahuje minimálně 1 ze základních požadavků nařízení, jimiž jsou: mechanická odolnost a stabilita; požární bezpečnost; hygiena, ochrana zdraví a životního prostředí; bezpečnost a přístupnost při užívání; ochrana proti hluku; úspora energie a ochrana tepla; udržitelné využívání přírodních zdrojů (nově zavedený požadavek).

Prohlášení musí obsahovat také informace o nebezpečných látkách, které se mohou v produktech vyskytovat. Podle nařízení má mít písemnou nebo elektronickou podobu. Komise vypracuje zprávu mapující nebezpečné látky, které souvisí také s dalšími možnostmi recyklace, a v případě potřeby předloží další legislativní návrh.

Tyto požadavky nesmí vytvářet neoprávněné překážky volnému pohybu zboží a zároveň musí zajistit, aby výrobek na základě svých deklarovaných vlastností mohl být navržen do konkrétní stavby. Vzhledem k tomu, že stavební výrobky jsou mezi produkty určené k zabudování do staveb, platí jednotlivé pojmy bezpečnosti nebo veřejného zájmu

pouze do té míry, v jaké tyto výrobky přispívají k plnění základních požadavků stavby, do níž mají být zabudovány. V této souvislosti má označení CE vymezené u stavebních výrobků zvláštní význam: osvědčuje, že informace připojené k výrobku byly získány v souladu s navrhovaným nařízením, a musí být proto považovány za přesné a spolehlivé.

Malým a středním podnikům by však mělo nařízení usnadnit fungování: pokud doloží, že jsou jejich postupy a výroba ve shodě se standardy EU, nebude se na ně nové nařízení, tedy ani administrativně a finančně náročné označení CE, vztahovat. Stavební práce spojené s tradičními technikami a technologie používané např. při renovaci památek prohlášení o vlastnostech uvádět nemusejí.

Postoj ČR

ČR se do legislativního procesu zapojila zejm. aktivní účastí v řídicí a monitorovací skupině Komise k případové studii a dále prostřednictvím svého zástupce ve stálém výboru pro stavebnictví.

České předsednictví řešilo hlavně podmínky pro vypracování prohlášení o vlastnostech, podmínky pro připojení označení CE a zjednodušené podmínky pro malé a střední podniky.

Další vývoj

Nařízení vstoupí v platnost 20 dní po zveřejnění v Úředním věstníku EU. Mnoho opatření začne platit nicméně až od 1. 7. 2013, což dotčeným subjektům poskytne čas se připravit.

Nařízení sice zjednoduší právní prostředí upravující „cestu“ stavebního výrobku na jednotný trh a do konkrétní stavby, zároveň ale bude znamenat částečné změny systému. Očekává se, že v průběhu roku 2011 budou na dané téma pořádány semináře.

EP dal zelenou přeshraničnímu poskytování zdravotní péče

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči ([KOM\(2008\)414](#))

Plénum EP [potvrdilo](#) 19. 1. 2011 kompromis týkající se přeshraničního poskytování zdravotní péče.

Kontext

Komise svůj [návrh](#) předložila v červenci 2008 s cílem posílit práva pacientů, nikoliv vytvořit společný trh se zdravotní péčí v EU.

Důvodem pro předložení návrhu se stalo zejm. vyloučení otázky neakutní zdravotní péče ze [směrnice č. 2006/123](#) (tzv. směrnice o službách) a rozsudky

ESD (které obecně požadují takové náhrady přeshraniční zdravotní péče, jež odpovídají náhradám, které by pacient získal, nechal-li by se ošetřit ve svém domovském členském státě). Náklady na přeshraniční zdravotní péči se podle Komise pohybují okolo 1 % všech výdajů na zdravotnictví v EU (v absolutních číslech to znamená cca 10 mld. € ročně). Plénum EP své první čtení završilo v dubnu 2009 přijetím zprávy Johna Bowise z výboru ENVI (více v příspěvku „EP podporuje poskytování přeshraniční zdravotní péče“, [Monitoring duben / září 2009](#)). Rada k neformálnímu kompromisu dospěla v červnu 2010 a potvrdila jej (za nesouhlasu Polska, Slovenska, Portugalska a abstinence Rumunska) v září 2010 (více v příspěvku „Rada se shodla na pravidlech poskytování přeshraniční zdravotní péče“, [Monitoring červen 2010](#), a v příspěvku „Přeshraniční poskytování zdravotní péče míří do druhého čtení“, [Monitoring září 2010](#)). Společného kompromisu obě dotčené instituce dosáhly (za mediace Komise) v prosinci 2010 (více v příspěvku „Rada se shodla s EP na přeshraničním poskytování zdravotní péče“, [Monitoring prosinec 2010](#)).

Obsah a sporné body

Obecně řečeno, pacient by měl při ošetření v zahraničí vždy dostat náhradu, pokud je daný zákrok poskytován i v jeho domovské zemi (a to do výše, jakou daný zákrok právě doma stojí). Členské státy by si nicméně měly zachovat možnost ovlivňovat tok příchozích pacientů prostřednictvím předchozí autorizace (aby mohly zabránit potenciální „zdravotní turistice“).

Autorizace by měla být obligatorní v případě jakékoli hospitalizace, resp. alespoň jednoho „přenocování“ v nemocnici, v případě speciální péče a léčby, jež představuje riziko pro pacienta nebo populaci. Výjimky z tohoto pravidla by měly být na žádost EP jen řídké a měly by respektovat zdravotní hledisko toho kterého pacienta. Členské státy na druhou stranu získaly ujištění, že s ohledem na čl. 168 Smlouvy o fungování EU by standardy kvality a bezpečnosti zdravotní péče měly být definovány primárně na národní úrovni, stejně jako standardy elektronické komunikace mezi zdravotníky (užší spolupráce mezi členskými státy by tím ale dotčena být neměla).

Dlouhodobým sporným bodem mezi EP a Radou byla otázka výjimky pro pacienty se vzácnými chorobami.

Zatímco členské státy byly proti (tj. požadovaly standardní předchozí autorizaci), EP je podporoval (v daném případě by se neměla požadovat plná autorizace, resp. domovské členské státy by měly pacientům platit veškerou péči – i v případech, kdy ji samy poskytují).

Kompromisem je plnění členských států v souladu s [nařízením č. 883/2004](#) (za zdravotní péči by měl být odpovědný stát, v němž pacient se vzácnou chorobou reálně žije, byť není jeho občan).

Přijetí směrnice bylo v EP doprovázeno kritikou levice, že norma bude nahrávat bohatším před chudšími.

Zdravotnická veřejnost kritizovala zejm. fakt, že norma údajně nepamatuje na potenciální problémy, jež mohou vzniknout v důsledku předepisování různých (různě nazvaných) léčiv v jednotlivých členských státech. Komise to nicméně uveřejněním [tiskové zprávy](#), věnující se směrnici jako celku, vyvrátila.

Spotřebitelská organizace BEUC kritizovala řadu (podle ní) vágních ustanovení nové normy (přiměřená lhůta, rychlé vyplacení náhrad ap.).

Další vývoj

V následujícím období by měla kompromis formálně potvrdit i Rada.

Implementační lhůta směrnice bude delší, než předpokládal původní návrh – nikoliv 12, ale 30 měsíců. Členské státy by ji tedy měly provést zhruba do poloviny roku 2013.

Rada schválila kompromis týkající se směrnice o opožděných platbách

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích ([KOM\(2009\)126](#))

Rada 24. 1. 2011 [schválila](#) kompromis, jež zástupci Komise, EP a Rady dosáhli ve věci návrhu směrnice o opožděných platbách v září 2010.

Kontext

Komise svůj [návrh](#) předložila v dubnu 2009 s cílem doplnit platnou [směrnici č. 2000/35](#) a věřitelům (zejm. malým a středním podnikům) poskytnout nástroje k uplatnění svých práv v případě opožděných plateb.

Výbor IMCO zprávu Barbary Weiler schválil v dubnu 2010 (v příspěvku „IMCO: Spláčet faktury včas budou muset všichni“, [Monitoring duben 2010](#)). Kompromisu zainteresovaných institucí bylo dosaženo v září 2010 (více v příspěvku „Směrnice o opožděných platbách na dohled“, [Monitoring září 2010](#)), EP jej potvrdil v říjnu 2010 (více v příspěvku „EP schválil kompromis o směrnici o opožděných platbách“, [Monitoring říjen 2010](#)).

Obsah a sporné body

Směrnice by se měla vztahovat na obchodní transakce veřejných i soukromých subjektů, faktury by měly být standardně spláceny do 30 dní.

V případě nesplacení v dané lhůtě (nebo jiné, jež ale bude explicitně ošetřena smlouvou) by měli být věřitelé (s výjimkou vis maior na straně dlužníků) oprávněni požadovat úroky ve výši 8 % z nesplacené částky. Administrativní náklady věřitelů by měly být saturovány paušálem 40 €. (Členské státy by měly mít možnost jej navýšit, popř. sladit s nárůstem inflace.)

Jedinou obecnou výjimkou by měla disponovat zdravotnická zařízení (faktury by měla splácet do 60 dnů), protože sama zpravidla nedisponují včas potřebnými prostředky (jsou financována prostřednictvím úhrad ze systémů veřejného zdravotního pojištění jednotlivých členských států).

Další vývoj

Text bude nyní publikován v Úředním věstníku EU.

Od uveřejnění budou mít členské státy 2 roky, aby danou normu implementovaly.

Komise chce modernizovat způsob zadávání veřejných zakázek

Green Paper on the Modernisation of EU Public Procurement Policy. Towards a More Efficient European Procurement Market (COM(2011)15/4)

Komise 27. 1. 2011 [předložila zelenou knihu](#) týkající se možných změn v pravidlech pro zadávání veřejných zakázek v EU. Příslušný legislativní návrh by měl být uveřejněn v roce 2012.

Kontext

V současnosti jsou v platnosti 2 směrnice ([č. 2004/17](#) a [č. 2004/18](#)). První z nich se týká zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, druhá zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

Význam veřejných zakázek, činících až 17 % HDP EU, byl naposledy znovu zmíněn v obecné strategii EU pro roky 2010–2020 „Evropa 2020“ (více v příspěvku více v příspěvku „Komise oficiálně představila svůj plán „Evropa 2020“, [Monitoring března 2010](#)). Na neuspokojivý stav nepřehledného a komplikovaného právního rámce týkajícího se veřejných zakázek (mj. v důsledku rozdílné interpretace v jednotlivých členských státech; co je veřejná zakázka, co koncese, co PPP?) upozornila např. [zpráva](#) Heide Rühle přijatá plénem EP v květnu 2010, ale i řada dřívějších kauz, jimiž se zabýval ESD (např. [C-324/07](#), [C-206/08](#)).

Problematice veřejných zakázek se Společenství (resp. dnešní EU) věnuje setrvale od roku 1971 (viz [směrnice č. 71/305](#)).

Obsah

Zelená kniha (čítající šest tematických kapitol) fakticky navrhuje odstupňování požadavků na zadávání veřejných zakázek podle předmětu zakázky a/nebo jejího potenciálního realizátora.

Malé a střední podniky podle Komise reprezentují 52 % ekonomiky EU, ale získávají jen 31–38 % objemu všech veřejných zakázek v EU (pro srovnání: v roce 2009 byly v Úředním věstníku EU povinně uveřejněny veřejné zakázky za 420 mld. €, a to činily jen 18,3 % všech těchto zakázek zadáných v daném roce v rámci celé EU).

V druhém plánu by mělo dojít (pakliže bude schválena příslušná revize uvedených směrnic, ať již v podobě směrnic nebo nařízení) také k zásadnímu zprůhlednění a zjednodušení („odbyrokratizování“) celého procesu a (současně) k dalšímu otevření veřejných zakázek zájemcům z jiné než domovské členské země (a to i v případě potenciálních úprav již jednou přidělené veřejné zakázky formou smluvního dodatku).

Na druhou stranu by se měla standardně (a efektivněji) uplatňovat kritéria typu ochrany životního prostředí, energetické účinnosti (a obecně „inovativnosti“), sociálního začlenění (sic!) ap.

[Podle Komise](#) např. tzv. zelené veřejné zakázky v současnosti běžně zadává jen 7 členských států z 27: Rakousko, Dánsko, Finsko. Německo, Nizozemsko, Švédsko a Velká Británie.

Je možné, že budoucí legislativní návrhy se nebudou zabývat veřejnými zakázkami en bloc, ale budou z jejich rámce vyňaty otázky koncesí a/nebo partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP).

Rovněž se počítá s potenciální debatou o posílení role unijních subjektů při soutěžích o veřejné zakázky mimo hranice EU (zejm. v Číně, ale i v Japonsku, Kanadě či USA).

28. 1. 2011 Komise paralelně uveřejnila také 2 nezávazné „instruktážní“ dokumenty týkající se (1) [tzv. služeb obecného ekonomického zájmu](#) a [zohlednění sociálních proměnných při zadávání veřejných zakázek](#).

Sporné body

UEAPME, organizace reprezentující malé a střední podniky, zelenou knihu (stejně jako např. frakce ECR) přivítala, ovšem zároveň konstatovala, že nepřináší nic nového (řada položek byla obsažena již v tzv. Aktu pro malé podnikání ([Small Business Act](#)) z roku 2008).

Problémem podle UEAPME není ani tak identifikace problémů na evropské úrovni jako spíše jejich řešení na úrovni jednotlivých členských států.

Další vývoj

Zelená kniha bude do 18. 4. 2011 předmětem [veřejné konzultace](#).

Komise poté její výsledky vyhodnotí, zrealizuje 30. 6. 2011 tematicky zaměřenou konferenci a předloží další návrhy. Ten legislativní s největší pravděpodobností ale až v průběhu roku 2012. Mezitím bude uveřejněno i vyhodnocení [konzultace](#) týkající elektronického zadávání veřejných zakázek (byla otevřena do 31. 1. 2011).

JURI schvaluje ve věci patentů tzv. posílenou spolupráci

Návrh rozhodnutí Rady, kterým se povoluje posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany ([KOM\(2010\)790](#))

Výbor JURI 27. 1. 2011 [schválil](#), aby byla ve věci (překladů) patentů zahájena tzv. posílená spolupráce.

Kontext a obsah

Komise v červenci 2010 uveřejnila [návrh](#) týkající se „ujednání o překladu pro patent EU“. Cílem bylo snížit cenu patentových přihlášek, jež je podle Komise až 10krát vyšší než v USA.

V EU by se mělo, pokud jde o patenty, nově pracovat jen se 3 jazyky – angličtinou, francouzštinou a němčinou (více v příspěvku „Komise navrhla, jak řešit problém překladu patentů“, [Monitoring červenec/srpen 2010](#)).

Belgické předsednictví ve druhé polovině roku 2010 neúspěšně navrhlo několik „ústupků“, jež měly o návrhu přesvědčit i ty země, které signalizovaly, že s ním mají problém (zejm. Itálie a Španělsko, ale i Polsko, Slovensko či Portugalsko; více v příspěvku „Rada se neshoduje, jak řešit problém překladu patentů“, [Monitoring říjen 2010](#), a v příspěvku „Rada se opět neshodla, jak řešit problém překladu patentů“, [Monitoring listopad 2010](#)).

Rada ale nebyla schopna dospět k nezbytnému jednomyslnému souhlasu všech členských států. Komise proto na žádost Dánska, Estonska, Finska, Francie, Litvy, Lucemburska, Německa, Nizozemska, Polska, Slovinska, Velké Británie a Švédska (a za podpory 10 dalších zemí) navrhla zahájení posílené spolupráce, aby v roce 2011 předložila meritorní legislativní návrhy, jež budou založeny na kompromisu belgického předsednictví (více v příspěvku „Komise navrhla ve věci patentů tzv. posílenou spolupráci“, [Monitoring prosinec 2010](#)).

Podmínkou je, aby s posílenou spoluprací předtím souhlasila Rada kvalifikovanou většinou a svůj souhlas připojil i EP.

Posílená spolupráce je od přijetí Amsterodamské smlouvy možná, pokud se pro její implementaci rozhodne minimálně třetina (nyní 9) členských států EU. Nyní je upravena čl. 329 Smlouvy o fungování EU.

Sporné body

S návrhem na posílenou spolupráci dlouhodobě nesouhlasí Itálie a Španělsko, nově ani Kypr. Kritiku (resp. apel na zavedení jednotného „evropského“ režimu se zapojením unijní OHIM a bez zainteresování mezinárodní organizace EPO) [vyjádřila](#) také Nadace pro svobodnou informační infrastrukturu (FFII). Posílená spolupráce prý svými parametry zvýhodní německé a francouzské subjekty.

Pozice ČR

ČR požádala o hodnocení dopadu zahájení posílené spolupráce, neřadí se tedy mezi její bezvýhradné zastánce.

V ČR byl již dříve artikulován požadavek, aby patenty byly automaticky (strojově) překládány do všech 23 úředních jazyků EU (vznesla jej např. Unie malých a středních podniků ČR).

Další vývoj

O pozici výboru JURI, resp. [zpráve](#) Klause-Heinera Lehneho, bude plénum EP hlasovat ve dnech 14.–17. 2. 2011, Rada se bude návrhem zabývat s největší pravděpodobností 10. 3. 2011.

ZEMĚDĚLSTVÍ

SZP a kauza přítomnosti dioxinů v potravinách v Německu

John Dalli: Dioxin incident: what new measures could we envisage? European Parliament Plenary Session, Strasbourg, 17 January 2011 ([SPEECH/11/24](#))

Press release: 3063rd Council meeting Agriculture and Fisheries, Brussels, 24 January 2011 ([5432/11](#))

Nejsledovanější kauzou související s oblastmi SZP, zdraví a ochrany spotřebitele se na počátku roku 2011 stala aféra kontaminace vajec a masa prostřednictvím krmných směsí obsahujících nebezpečné dioxiny, k níž došlo v Německu.

Vzhledem k tomu, jak významným vývozcem masa a vajec ve středoevropském měřítku Německo je (v případě ČR jde zejména o maso vepřové), byl tento případ hojně monitorován i v českých médiích. Sousední Slovensko dokonce přistoupilo k dočasnému pozastavení německého dovozu, české ministerstvo zemědělství tuto krajní variantu nezvolilo.

Kontext

Dle [informací](#) Komise německé úřady 27. 12. 2010 doručily EK prostřednictvím systému včasného varování zprávu o tom, že došlo ke kontaminaci při produkci krmiva přísadami na bázi mastných kyselin, které nebyly určeny k potravinářskému, ale pouze k technickému využití. Šlo o odpadní produkty vzniklé při výrobě biopaliva, které byly ovšem dodány německé firmě Harles und Jentzsch vyrábějící krmivo. Krmivo tak bylo kontaminováno vysokými dávkami dioxinů, které překračují limity povolené platnou legislativou EU.

Dle [Komise](#) bylo nejprve informováno o jednorázové kontaminaci, následně ovšem bylo odhaleno dalších 6 podezřelých dávek masných kyselin pocházejících z téže firmy produkující biopalivo a dodaných společností Harles und Jentzsch. Z toho důvodu bylo vydáno rozhodnutí považovat veškeré krmivo vyrobené příslušnou firmou od 12. 11. 2010 za kontaminované a německá strana zahájila laboratorní testy ověřující přítomnost dioxinů.

Následně se zjistilo, že kontaminované složky pro výrobu krmivářské směsi byly dodány dalším 25 zpracovatelům krmiva, Komise však vyvrátila podezření, že by byly vyvezeny mimo německé území.

Kontaminované krmivo bylo určeno ke krmení slepic a další drůbeže, ale také prasat a hovězího dobytka v Německu. Postupně byla kontaminace zjištěna ve většině spolkových zemí. Česká média s odvoláním na Hannoverische Allgemeine Zeitung dokonce přinesla [informaci](#) o tom, že dioxiny se v německém krmivu vyskytovaly už od března 2010. Celkově mělo být vyrobeno až 3 tis. t tohoto krmiva.

V EU existuje komplexní sekundární legislativa z roku 2006, která upravuje mj. problematiku maximálních limitů množství dioxinů v potravinách.

Jedná se především o [nařízení č. 1881/2006](#), kterým se stanoví maximální limity některých kontaminujících látek v potravinách, a o doplňující právní předpisy, kterými jsou [nařízení č. 1883/2006](#), jímž se stanoví metody odběru vzorků a analýzy pro úřední kontrolu množství dioxinů a PCB s dioxinovým efektem v určitých potravinách, [doporučení č. 2006/88](#) o snižování přítomnosti dioxinů, furanů a PCB v krmivech a potravinách a [doporučení č. 2006/794](#) o monitorování požadových hodnot dioxinů, PCB s dioxinovým efektem a jiných PCB než s dioxinovým efektem v potravinách.

Nařízení č. 1881/2006 hovoří o tom, že je v zájmu ochrany veřejného zdraví nezbytné udržet množství kontaminujících látek na toxikologicky přijatelných úrovních. Mezi tyto kontaminující látky přitom nařízení explicitně zařazuje dioxiny

a PCB s dioxinovým účinkem. V zájmu ochrany veřejného zdraví by dle platného nařízení produkty, jež obsahují kontaminující látky překračující maximální limity, neměly být uvedeny na trh ani jako složky jiných potravin.

Sporné body

Postižené Německo reagovalo zablokováním do dávek vajec a masa na trh z tisícovek farem, které prokazatelně odebíraly kontaminované krmivo, a přikročilo k likvidaci především drůbežích chovů, u nichž byly ohledně přítomnosti sledovaných látek překročeny dvoj- i vícenásobně limity povolené příslušnou legislativou. Následně byla zjištěna přítomnost dioxinů i ve vepřovém mase.

Přesto rozsah této dioxinové kontaminace nedosahoval rozměrů skandálu z roku 1999 v Belgii, kde došlo až ke stonásobnému překročení povolených hodnot. Tenkrát dioxinová aféra stála křeslo tehdejšího premiéra Jean-Luca Dehaena a podnítila i vznik v současnosti platné legislativy týkající se maximálního povoleného množství zdraví ohrožujících látek v potravinách.

V případě dalších členských zemí se prošetřovaly dodávky z Německa na jejich trh. Do Nizozemska a Velké Británie byla distribuována pasterizovaná tekutá vejce, na jejichž výrobu byla použita i vejce, která mohla být kontaminována dioxiny.

Do Nizozemska bylo dle zpráv Komise dopraveno 136 tis. potenciálně kontaminovaných vajec k výrobě dalších vaječných produktů a tato ingredience byla následně prodána též do Velké Británie a zde použita například k výrobě pečiva. To bylo následně distribuováno do britských supermarketů, některé řetězce ve Velké Británii (např. Tesco) se proto rozhodly stáhnout produkty, které by mohly být kontaminací zasaženy.

V následujících dnech byla přítomnost německých produktů kontaminovaných dioxiny zjištěna i ve Francii a v Dánsku.

Nejradikálnějším způsobem zareagovalo Slovensko, jehož ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova vydalo 7. 1. 2011 [tiskové prohlášení](#) o dočasném pozastavení dovozu německého vepřového masa a vajec, dokud nebudou známy výsledky laboratorních testů, které prováděly slovenské diagnostické ústavy. Ve slovenských supermarketech totiž byla zachycena vadná vejce.

Přijetí prozatímních opatření, i ve formě zákazu nebo omezení dovozu zboží, navzdory fungování jednotného trhu umožňuje primární právo, a to v odůvodněných případech, kdy se jedná například o ohrožení veřejné mravnosti, bezpečnosti, pořádku,

kulturního dědictví, průmyslového vlastnictví a práve i ochrany zdraví a života lidí a zvířat (čl. 34, 35 a 114 Smlouvy o fungování Evropské unie). Platí ovšem, že tyto zákazy nebo omezení nesmějí sloužit jako prostředky svévolné diskriminace nebo zastřešeného omezování obchodu mezi členskými státy.

Ze států mimo EU dovoz německého vepřového okamžitě pozastavila Jižní Korea.

Maďarsko sice nepřikročilo k takto radikálnímu kroku, zavedlo ale systematické testování produktů dovážených z Německa. Ani české ministerstvo zemědělství se nerozhodlo k radikálnímu postupu, přestože se volání po takové akci objevila.

O možném zákazu dovozu vepřového masa a vajec z Německa do ČR až do vyšetření celého případu [hovořil](#) například předseda Agrární komory Jan Veleba. Německo je největším dovozním teritori- em pro potravinářské výrobky v ČR (na celkovém dovozu do ČR se podílí 26–28%). Je především největším vývozcem vepřového masa (například za rok 2009 ho bylo podle [analýzy](#) Ministerstva zemědělství ČR dovezeno 84 716 t).

Státní veterinární správa, Státní zemědělská a potravinářská inspekce a Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský byly ministerstvem vyzvány k zintenzivnění kontrol zboží dováženého do ČR, především masa, drůbeže a vepřového masa (poté, co byla na německé straně zjištěna kontaminace i u vepřového). Zpřísněné kontroly se týkaly vybraných distribučních center i obchodní sítě na území ČR, zejména prodejců s vazbou na dodávky z Německa. Sledována byla také krmiva a výroby olejů registrované jako krmivářské provozy.

Dle prvních hodnocení laboratorních zkoušek problém na českém území zjištěn nebyl, v médiích se ale objevovaly informace o tom, že vadné maso se do ČR nemuselo dostat cestou z Německa, ale přes Polsko, kam bylo dovezeno, zpracováno a v ČR následně pouze přebaleno.

14. 1. 2011 tak na základě informací z německých zdrojů zveřejnila česká média [zprávu](#), že na přelomu roku 2010 a 2011 bylo do ČR a také do Polska z Německa dovezeno kontaminované vepřové maso, které mělo směřovat především do Středočeského a Ústeckého kraje. Do ČR se mělo údajně dostat 4 500 kg tohoto masa, přičemž část této zásilky již v době vypuknutí paniky a zahájení příslušných kontrol byla s největší pravděpodobností zkonsumována. Informace byla potvrzena i ministryní vlády spolkové země Sasko-Anhaltsko, která patřila k nejpostiženějším.

Vzhledem k povánočnímu období, v němž německý dioxinový skandál propukl, byla reakce institucí EU zpočátku poměrně vlažná.

Komisař pro zdraví a ochranu spotřebitele John Dalli v prvním lednovém týdnu reagoval pouze prostřednictvím [krátkého prohlášení](#), v němž označil zvládnutí „dioxinového incidentu“ v Německu za otázku prvořadé důležitosti pro EK a uvedl, že jeho generální ředitelství je v permanentním kontaktu s německým ministerstvem pro oblast potravinářství, zemědělství a ochranu spotřebitele.

Německá strana měla o dalším pokroku při vyšetřování případu informovat na zasedáních Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat (Standing Committee on the Food Chain and Animal Health; SCFCAH). Jednání se zástupci výrobců krmiv, zpracovatelů živočišných produktů a dokonce i výrobců biopaliv, která se měla týkat dalších opatření pro účinnější monitorování výskytu dioxinů v potravním řetězci a zejména v olejích, tucích a dalších vedlejších produktech, měla probíhat na úrovni servisních složek Komise. Komise v debatě navrhla buďto zavést opatření pro zlepšení monitoringu v potravním řetězci, nebo zavedení přísné separace při zpracovávání olejů tak, aby nemohlo dojít ke kontaminaci potravinářských výrobků průmyslovými oleji.

Podle [vyjádření](#) Komise navzdory tomu celá kauza nebyla důvodem k omezení volného trhu EU, protože nepředstavuje pro spotřebitele bezprostřední ohrožení. Prokázání nadlimitních hodnot v německých výrobcích dle prohlášení komisaře Dalliho na [jednání](#) Rady ministrů zemědělství 24. 1. 2011 (kterému mj. dominovalo i téma německých dioxinů) naopak svědčí o správném fungování kontrolních mechanismů v EU.

Komise se proto prostřednictvím svého mluvčího káravě vyjádřila k opatření, které zavedlo Slovensko a označila ho za disproporční. Slovenská strana se naopak bránila, že jediné praktické důsledky jejich dočasného opatření spočívaly v tom, že dovozci museli pečlivě dokládat původ dovezených výrobků. Terčem kritiky se staly i maďarské kontroly německých dovozů masa, které prý způsobují nadměrná zdržení zásilek čekajících na vyhodnocení testů.

Další vývoj

Problém německých dioxinů se dostal i na pořad [jednání pléna](#) EP 17. 1. 2011. Komisař Dalli zde [oznámil](#), že zvažuje přijetí legislativy, která by měla zefektivnit především zabezpečení výroby živočišných krmiv v EU.

Změny by se tedy měly týkat především provozů vyrábějících jednotlivé komponenty pro živočišná krmiva. Další předpisy by se měly týkat zpřísnění kontrol v různých fázích potravního řetězce.

V únoru 2011 by tak měly být představeny 4 nové legislativní návrhy týkající se mj. zpřísnění kontrol nakládání s vysoce nebezpečnými látkami.

I pro soukromé laboratoře by měla platit povinnost oznámit příslušným úřadům zjištěné pozitivní výsledky testů na přítomnost dioxinů. Lépe kontrolována by měla být také činnost provozů, které vyrábějí tuky a mastné kyseliny, Komise plánuje zavedení povinné autorizace jejich činnosti. Komise by také chtěla maximálně zabránit ať již náhodné či úmyslné kontaminaci jedlých tuků produkty určenými pouze pro průmyslové využití, jak se stalo v tomto případě. Zde je možné připomenout, že se v souvislosti s německou kauzou objevilo i podezření na trestný čin.

Vzhledem k tomu, že kauza dioxinů v německém vepřovém masu způsobila další problémy v sektoru, který již dříve trpěl značnými potížemi v rámci společného trhu se zemědělskými výrobky (na něž nyní začínají doléhat i rostoucí světové ceny obilovin), [rozhodl](#) komisař pro zemědělství a rozvoj venkova Dacian Cioloș o poskytnutí podpory soukromému skladování produktů z vepřového masa.

Debata o budoucnosti SZP po roce 2013: další příspěvky unijních institucí

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 18. ledna 2011 o uznání zemědělství jako strategického odvětví v souvislosti se zajišťováním potravin ([2010/2112\(INI\)](#))

Press release: 3063rd Council meeting Agriculture and Fisheries, Brussels, 24 January 2011 ([5432/11](#))

Se začátkem roku, v němž mají být zveřejněny i konkrétní návrhy týkající se financování EU, se v agendě unijních institucí znovu objevilo téma budoucnosti financování SZP po roce 2013. 13. 1. 2011 se tématu budoucnosti SZP věnoval výbor SURE. Plénum EP následně 18. 1. 2011 přijalo [usnesení](#) o uznání zemědělství jako strategického odvětví v souvislosti se zajišťováním potravin.

Kontext

Komise 18. 11. 2010 představila [sdělení](#) týkající se budoucnosti SZP do roku 2020. Je zaměřeno na 3 hlavní cíle: řešení problémů v oblasti potravin, přírodních zdrojů a územního plánování a prezentuje různé varianty vývoje SZP po roce 2013. Nejméně radikální varianta změn předpokládá zachování stávajícího systému přímých plateb, ale navrhuje spravedlivěji je rozdělit mezi člen-

ské státy. Radikálnější varianta změn opět slibuje spravedlivější rozdělení přímých plateb, ale počítá i s jejich zcela novou metodikou. Přímé platby mají být vypláceny v různých sazbách. Více by mělo být zohledněno dodržování dalších environmentálních požadavků (nad rámec těch, které jsou součástí systému cross-compliance). Nejradikálnější varianta navrhuje postupně zrušit přímé platby v jejich stávající podobě i tržní regulační opatření s výjimkou případů závažné krize. Zachována je podpora rozvoje venkova (více v příspěvku „Komise prezentovala svoje představy o budoucnosti SZP po roce 2013“, [Monitoring listopad 2010](#)).

Ještě před představením tohoto sdělení o reformách financování a dalších aspektů SZP po roce 2013 intenzivně diskutovaly členské státy.

Diskuse probíhaly na úrovni Rady, vznikaly ale i ad hoc skupinové aktivity, které odrážely ne vždy konsensuální postoje k této problematice napříč EU (tzv. Pařížská výzva, polská Deklarace pro silnou SZP, francouzsko-německé prohlášení o silné SZP po roce 2013 či Bratislavská deklarace; více v příspěvku „Od mléčné krize k Pařížské výzvě“, [Monitoring prosinec 2009](#), v příspěvku „Budoucí SZP musí být ‚silná‘“, [Monitoring únor 2010](#), a v příspěvku „Debata o budoucnosti SZP po roce 2013 pokračuje“, [Monitoring září 2010](#)).

EP v červenci 2010 schválil [usnesení](#) o budoucnosti SZP po roce 2013, na rok 2011 je potom na půdě EP plánována řada aktivit včetně veřejných slyšení a workshopů na toto téma, o němž bude EP v souvislosti se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost v prosinci 2009 poprvé spolurozhodovat (více v příspěvku „Reforma SZP po roce 2013 na plenárním zasedání EP“, [Monitoring červenec/srpen 2010](#)).

Obsah

Již během debaty výboru SURE dávala většina zástupců poslaneckých frakcí na vědomí, že budou při následujících jednáních o nové finanční perspektivě hájit zachování výdajů na SZP.

Silnou podporu pokračování zemědělských plateb a pokud možno zachování jejich dosavadního podílu na celkových výdajích rozpočtu EU deklarovali zástupci nejsilnější parlamentní frakce EPP, stejně se vyjadřovala i druhá nejsilnější skupina S&D.

Pro určité reformy v SZP se vyslovovali na jedné straně zástupci Greens/EFA, podle nichž jsou změny v SZP nutné a dotace v oblasti by měly být přizpůsobeny právě tak, aby je umožňovaly. Na druhé straně se pro kvalitativní změny (ovšem při zachování určitého systému finanční podpory v SZP) vyslovovali i zástupci skupiny ECR, kteří kritizovali dosud zveřejněný rámcový návrh Komise. Reformy

zde navrhované jsou podle ECR málo ambiciózní. Proti dalšímu navyšování rozpočtu SZP se vyslovili liberálové (ALDE), kteří takovou variantu v současnosti považují za nemožnou. Proti dalšímu pokračování SZP jako takové vystoupila pouze frakce EFD.

Komisař pro oblast zemědělství a rozvoje venkova Dacian Ciolos, který bude konkrétní návrhy reformy SZP předkládat, podporuje zachování dosavadního rozpočtu. Podle něj lze přibližně 40% podíl SZP na výdajích EU obhájit tím, že se jedná o nejvíce komunitarizovanou, nejvíce „evropskou“ ze všech politik EU. Proto je i třeba, aby měla nadále jeden z nejvýznamnějších podílů na evropském rozpočtu.

Úplné zrušení SZP by dle Ciolose mělo fatální následky pro potravinovou bezpečnost v EU (jakkoli může takový argument ve světle německé dioxinové aféry budit údiv), pro hospodaření s přírodními zdroji i pro krajinyotvorbu v EU. Komisař také zdůraznil, že zemědělství a potravinářství se v poslední době významně podílí na vytváření nových pracovních míst v EU, a i proto je tedy zachování jeho financování společným rozpočtem nutné. Komisař pro zemědělství se také vyslovil proti zkracování plánovacího období ze 7 let na 5, jak to již dříve částečně navrhoval předseda Komise José Manuel Durão Barroso. Ze zástupců frakcí EP takovou variantu podpořila pouze ALDE.

Plénum EP navíc 18. 1. 2011 přijalo [usnesení](#) o uznání zemědělství jako strategického odvětví v souvislosti se zajišťováním potravin. Podle něj by SZP po roce 2013 měla sledovat 2 hlavní cíle: (1) zajištění adekvátních dodávek potravin za přijatelné ceny při současném bránění spekulacím s potravinami a (2) vyrovnávání se se stárnutím zemědělské populace.

V EU je pouze 7% zemědělců mladších 35 let, v příštích letech se jich navíc cca 4,5 mil. chystá odejít do důchodu. Usnesení proto požaduje přijmout další opatření k zatraktivnění zemědělství pro mladé lidi v podobě dalších premií na zahájení zemědělské činnosti a finanční podpory při splácení úroků z půjček.

Na usnesení [reagovala](#) zemědělská lobbyistická organizace Copa-Cogeca, která přivítala, že poslanci podporují zachování silné SZP.

Další vývoj

Téma budoucnosti SZP bylo pochopitelně projednáváno i na [zasedání](#) Rady 24. 1. 2011. Zástupci členských států jsou, pokud jde o reformu SZP, rozděleni především v otázce metodiky pro distribuci přímých plateb.

Rada tentokrát diskutovala především o environmentálních aspektech [sdělení](#), které Komise publikovala v listopadu 2010. Sdělení navrhuje podmínit část přímých plateb plněním dalších environmentálních standardů, členské státy se ale neshodují na tom, zda má být podpora jejich plnění součástí 1. pilíře (SZP), tedy zda má být podporována nějakou formou přímých dotací, nebo 2. pilíře (rozvoj venkova), tedy formou projektově vázaných, nenárokových podpor.

Debatu o dalších aspektech problému budoucnosti SZP má na půdě Rady pokračovat dál, maďarské předsednictví plánuje závěrečnou pozici Rady zveřejnit v květnu 2011 (předtím, než své konkrétní návrhy zveřejní Komise).

V EP by měl být na jaře 2011 zveřejněn návrh zprávy ke sdělení Komise, následovat bude nejprve hlasování výboru AGRI a potom pléna. Celý proces by měl opět skončit do začátku léta 2011.

VE ZKRATCE...

Estonsko 17. členem eurozóny

Ani současné problémy eurozóny nebrání jejímu dalšímu rozšiřování. 1. 1. 2011 se stalo 17. členem eurozóny Estonsko. Během prvních dvou lednových týdnů probíhala obměna estonských korun za eura; v té době byly v oběhu obě měny, celý proces byl formálně ukončen 14. 1. 2011. Koruny je možné směnit za eura do konce června 2011 a ve vybraných směnárnách dokonce až do prosince 2011. Estonsko bylo již na konci 90. let ekonomicky nejsilnějším z pobaltských států, vláda tehdejšího premiéra Marta Laara dokonce deklarovala, že by Estonsko mohlo přijmout společnou evropskou měnu už 2 roky před samotným vstupem do EU, tj. v roce 2002. V té době nicméně byly dnešní problémy eurozóny ještě vzdáleny, i když zárodky některých z nich byly již skutečností (případ Řecka).

Ilegální imigrace z Turecka: problém v Řecku a Bulharsku

Dle informací serveru [EUobserver](#) Řecko 3. 1. 2011 ohlásilo dosud bezprecedentní plán na řešení nadměrného přílivu ilegálních imigrantů, kteří do země přicházejí přes hranici s Tureckem. Předmětem plánu je uzavření části pevninské hranice mezi Řeckem a Tureckem výstavbou plotu. Po oznámení tohoto záměru následovala kritika Komise, která opatření označila jako krátkodobé, neefektivní a nepřijatelné vzhledem k tomu, že by vytvářelo bariéru mezi EU a Tureckem, které usiluje o vstup do EU a Unie s ním vede dialog o boji proti nelegálnímu přistěhovalectví (jednání o dohodě o readmisi). Původní projekt předpokládal výstavbu bariéry po celé délce společné hranice, po kritice EK však Řecko od tohoto plánu upustilo a hovoří se pouze o zdi dlouhé 12,5 km podél jednoho z úseků pevninské hranice. Příliv uprchlíků zde silně vzrostl (na více než 120 tis. za rok 2010) poté, co EU začala lépe střežit svoji námořní hranici, Itálie podepsala klíčovou dohodu o repatriaci s Libyí a Turecko zrušilo vízový styk s několika okolními státy (mezi nimi Írán, Sýrie či nyní neklidné Tunisko a Jemen). Podpory se řeckému projektu dostalo od francouzského ministra vnitra a překvapivě proti němu nevysovoval námitky ani ministr vnitra turecké vlády, s nímž jeho řecký protějšek hovořil na [neformálním zasedání](#) Rady ministrů pro vnitřní záležitosti

v maďarském Gödöllö 20. 1. 2011. O podobném řešení imigračních problémů jako Řecko uvažuje také Bulharsko, kde problémy se zvládním pořádku na hranici s Tureckem zabraňují vstupu do schengenského prostoru. K vstupu Bulharska a Rumunska do „Schengenu“ mělo dojít v březnu 2011, Francie a Německo ale v dopise zasláném Komisi v prosinci 2010 požadovaly odklad termínu kvůli korupci a nedostatkům právního systému v obou zemích. Podpora vstupu Rumunska a Bulharska do „Schengenu“ je přitom jednou z priorit současného maďarského předsednictví.

Tři nové veřejné konzultace

Komise v průběhu ledna 2011 zahájila hned několik zásadních veřejných konzultací. [První z nich](#), otevřená 6. 1. 2011, se týká otázky posílení role věřitelů při potenciálních budoucích záchranách finančních domů stížených finančními problémy (tzv. bail-in). Předmětem konzultace je obecně snaha předejít situacím, kdy musejí být finanční domy satureovány s veřejných prostředků (tzv. bail-out). Není nicméně jasné, kdy přesně by mělo k bail-inu dojít. Problematika, k níž se Komise poprvé vyjádřila ve sdělení z října 2010 (více v příspěvku „Komise představila plán, jak řídit krize ve finančním sektoru“, [Monitoring říjen 2010](#)), má být neformálně diskutována také na platformě G20. Po završení konzultace 3. 3. 2011 má Komise vyhodnotit zasláné příspěvky a předložit zelenou knihu. [Druhá konzultace](#) zahájená 7. 1. 2011 se týká potenciální revize [směrnice č. 2005/36](#) o uznávání profesních kvalifikací (zda by např. neměl být v zájmu teritoriální (přeshraniční) pracovní mobility zaveden (resp. efektivněji využíván) „evropský profesní průkaz“ s historií konkrétního pracovníka). Konzultace by měla trvat do 15. 3. 2011, po vyhodnocení by měla Komise na podzim 2011 předložit zelenou knihu a v roce 2012 příslušný legislativní návrh. Možné je ale i to, že Komise nejprve přistoupí k přísnějšímu vynucování existujících pravidel, čemuž se prozatím příliš nevěnovala. [Poslední konzultace](#), zahájená 18. 1. 2011 a trvající do 15. 3. 2011, se týká alternativního (nesoudního) řešení spotřebitelských sporů a jeho realizace v EU. Cílem je získat podklady pro odpovědi na otázky, v kterých sektorech a proč se alternativního řešení spotřebitelských sporů nevyužívá (nebo nevyužívá

dostatečně, neboť různých režimů je v EU podle Komise údajně až 750), jak to změnit a přitom zachovat rovnováhu mezi oběma dotčenými stranami (obchodníky a spotřebiteli). Potenciální nová norma by měla meritorně doplnit dosavadní nezávazná sdělení Komise ([č. 98/257](#) a [č. 2001/310](#)).

Energetické infrastrukturní projekty: ITRE je nejednotný

Výbor ITRE diskutoval na zasedání 13. 1. 2011 o budoucích prioritních infrastrukturních projektech v oblasti energetiky. Východiskem debaty bylo [sdělení](#) Komise z listopadu 2010, které zmiňuje 7 prioritních infrastrukturních projektů v oblasti plynu a elektřiny. U elektřiny by mělo jít mj. o podporu budování interkonektorů v oblasti jihozápadní, jihovýchodní, střední a východní Evropy a o integraci energetického trhu v Pobaltí. U plynu jsou potom mezi prioritami jmenovány vybudování tzv. jižního koridoru pro dopravu kaspického plynu do Evropy, severojižního propojení a integrace trhu s plynem v Pobaltí a jeho napojení na plynárenskou infrastrukturu ve střední a jihovýchodní Evropě. Komise zároveň počítá s vytvořením nového finančního nástroje, který by měl budování projektů „v evropském zájmu“ podpořit po roce 2013. Představy EP mají být vtěleny do zprávy, kterou připravuje Francisco Sosa Wagner. Lednová debata ale v rámci ITRE odhalila značnou názorovou nejednotnost, a to i v tak základní otázce, na jaké úrovni mají být infrastrukturní priority vytvářeny. Komise připravuje konkrétní legislativní návrh týkající se priorit v oblasti energetické infrastruktury do roku 2020 a po něm na podzim 2011. V této souvislosti lze připomenout lednovou cestu předsedy Komise Josého Manuela Durão Barrosa a komisaře pro energetiku Günthera Oettingera do kaspické oblasti, kde navštívili Ázerbájdžán a Turkmenistán. Především s Ázerbájdžánem se počítá jako s možným dodavatelem plynu pro plynovod Nabucco, jenž má být součástí zmíněného projektu jižního koridoru. Výsledkem návštěvy byl podpis 5bodové společné deklarace o dodávkách ázerbájdžánského plynu do Evropy „v dlouhodobém horizontu“. Jde však pouze o deklaraci, bez konkrétních časových termínů či specifikace týkající se například objemu dodávek plynu.

EU diskutuje o možnosti navýšit záchranný fond

Ministři financí eurozóny 16. 1. 2011 projednávali možnost navýšit prostředky Evropského nástroje finanční stability (EFSF). Předseda Komise José Manuel Barroso prohlásil, že by členské státy měly o navýšení fondu jednat ne později než na dalším

summitu Evropské rady (tj. 4. 2. 2011), aby ujistily trhy o stabilitě eurozóny. ECB vyjádřila názor, že je potřeba zvýšit jak kvalitu ESFS, tak objem prostředků v něm a zároveň zajistit co největší flexibilitu. Ministři potvrdili, že jednájí o dalších mechanismech finanční pomoci, jako je např. nákup dluhopisů zadluženého státu. Belgický ministr financí např. navrhuje navýšení finančních prostředků EU a MMF ze současných 750 mld. € (MMF přislíbil 250 mld. €) na dvojnásobek, tedy 1,5 tril. €. Německo a Francie s navýšením rezerv nesouhlasí. Irsko v současné době z EFSF čerpá méně než 10% (více v příspěvku „EU poskytne již druhou finanční pomoc členskému státu – Irsku“, [Monitoring listopad 2011](#)).

Obchodování s emisními povolenkami pozastaveno

19. 1. 2011 bylo (původně na týden) pozastaveno obchodování s emisními povolenkami, protože celý systém byl napaden hackery. Několik set tisíc povolenek bylo zcizeno nejprve v ČR (společnostem Blackstone Global Ventures a ČEZ), později i v dalších 14 členských státech EU. Plné obchodování bude zahájeno poté, co jednotlivé členské státy potvrdí, že jejich příslušné autority splňují (tajně) minimální bezpečnostní standardy. [Podle Komise](#) leží v celé věci břímě odpovědnosti primárně na členských státech. V době uzávěrky monitoringu obchodování obnovily pouze 3 členské státy, český [Rejstřík obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů](#) byl nadále nedostupný.

Srbsko o krok blíže k EU

EP 19. 1. 2011 ratifikoval stabilizační a asociační [dohodu](#) se Srbskem. Dohoda, která Srbsku otevírá možnost obchodu s EU, stejně jako možnost členství v Unii, byla podepsána v roce 2008. Členské státy ji začaly ratifikovat až v roce 2010, prozatím ratifikaci završilo 11 států. EP zdůraznil potřebu Srbska aktivně spolupracovat s ICTY a vést dialog s Kosovem. 31. 1. 2011 Srbsko předalo komisaři pro rozšiřování Štefanu Fülemu „dotazník“, jehož vyplnění představuje začátek přístupového procesu.

EP na ochranu křesťanů

EP na plenárním zasedání 20. 1. 2011 ve Štrasburku přijal usnesení o situaci křesťanů v souvislosti se svobodou náboženského vyznání. EU by měla dle usnesení v dialogu s třetími zeměmi více brát v potaz otázku lidských práv a svobody vyznání, včetně perzekuce křesťanů. Návrh na usnesení v EP, který společně podaly všechny frakce s výjimkou krajní levice (GUE/NGL), byl přijat velkou většinou, i když někteří poslanci kritizovali přílišné zaměření usne-

sení na ochranu křesťanského náboženství. V EU se přitom jedná o poměrně ojedinělé vyjádření znepokojení nad útoky, kterým křesťané čelí v řadě míst převážně muslimského světa. EP k uvedenému kroku bezprostředně přiměl především útok na křesťanskou komunitu v egyptském kostele, k němuž došlo 1. 1. 2011, ale i zprávy o podobných činech a perzekuci v jiných zemích (Nigérie, Pákistán, Írán, Irák, ale i v severní Kypr).

EU a Moldavsko: liberalizace vízového styku?

Komisařka pro vnitřní věci Cecilia Malmström [nabídla](#) 24. 1. 2011 moldavské vládě v Kišiněvě akční plán pro liberalizaci vízového styku mezi EU a Moldavskem. Moldavsko se tak stalo 2. zemí po Ukrajině, které byl v rámci východního partnerství akční plán nabídnut. U zemí zařazených od května 2009 do východního partnerství se počítá s postupnou liberalizací vízového styku s EU, která může v dlouhodobém, avšak neupřesněném termínu vést až k odstranění víz. Vše bude záviset na politickém vývoji v příslušných zemích i na plnění technických podmínek, jako je zvládnutí ochrany hranic či boj s organizovaným zločinem. V Moldavsku se v listopadu 2010 odehrály parlamentní volby, po nichž vznikla koaliční vláda Aliance pro evropskou integraci. Problémem země nadále zůstává separatistická oblast Podněsterské republiky, kde se v 90. letech odehrával válečný konflikt. Ruská armáda, která do konfliktu zasáhla, zde dodnes částečně udržuje vojenskou přítomnost.

ČR versus Komise: další řízení za neplnění povinností

Komise 27. 1. 2011 otevřela nová řízení proti ČR za neplnění povinností vyplývajících z práva EU (a současně zahájila další fáze řízení již otevřených). Týkají se [předpisů o DPH pro cestovní kanceláře](#)

(resp. tzv. zvláštního režimu ziskové přírážky, jenž se cestovních kanceláří na základě [směrnice č. 2006/112](#) týká v případě, že cestujícím prodávají balíčky služeb), [předpisů týkající se biocidů](#) (resp. zařazení akrylaldehydu na příslušný seznam podle [směrnice č. 2010/5](#)), [předpisů týkajících se kvality vod ke koupání](#) ([směrnice č. 2006/7](#)) a [předpisů pro environmentální kvalitu povrchových vod](#) ([směrnice č. 2008/105](#)).

Směrnice o službách se zatím neosvědčila

Komise 27. 1. 2011 [zahájila](#) „ambiciózní program k prohloubení jednotného trhu služeb“. Cílem je zajistit, aby všechny členské státy náležitě implementovaly tzv. směrnici o službách ([č. 2006/123](#)), resp. aby HDP díky sektoru služeb v EU vzrostl o „dodatečných“ 0,6–1,5 %. Státy sice měly předmětnou normu, zjednodušující volný pohyb většiny služeb v EU s výjimkou telekomunikačních, finančních, dopravních, zdravotních, sociálních a hazardních, provést již 28. 12. 2009, ale ne všechny tak učinily (více v příspěvku „Směrnici o službách neimplementovalo 18 členských států“, [Monitoring únor 2010](#)). Podobný „apel“ chystá i EP: výbor IMCO pro plénum v únoru 2011 [připravuje](#) tzv. [zprávu z vlastní iniciativy](#).

Nový akční plán pro energetickou účinnost v březnu 2011

Komise v březnu 2011 s největší pravděpodobností představí revizi svého akčního plánu pro energetickou účinnost z roku 2006. Cílem je zohlednit otázku energetické účinnosti (včetně jejího energeticko-bezpečnostního rozměru) v co nejširší škále politik EU i jejích členských států a (implicitně) tak stávající úspory energií (vyplývající z jejich rostoucích cen) vynutit skrze nové (legislativní/byrokratické) požadavky.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Ve sledovaném období se nekonalo žádné klíčové hlasování, při němž by bylo využito hlasování po jménech.

KALENDÁŘ NA ÚNOR 2011

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
	1	2	3	4
		Rada COREPER I		Rada Evropská rada
	EP AFCO, AFET, AGRI, ECON, EMPL, IMCO, ITRE, LIBE, PECH, PETI, SEDE, SURE	EP Plénium	EP Plénium LIBE	
7	8	9	10	11
Rada Ministři dopravy (neformální)	Rada Ministři dopravy (neformální)	Rada COREPER II COREPER I		Rada COREPER I
EP AFCO, AGRI, BUDG, DEVE, DROI, ECON, INTA			EP AFET, CONT, CRIS, ECON, IMCO, ITRE, SURE	
14	15	16	17	18
Rada EYC	Rada ECOFIN	Rada COREPER II COREPER I	Rada COREPER II	Rada COREPER I
EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	
21	22	23	24	25
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES FAC GAC	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES Ministři pro sport (neformální) Ministři pro rozvoj (neformální)	Rada Ministři pro sport (neformální) COREPER II COREPER I	Rada JHA Ministři obrany (neformální)	Rada JHA Ministři obrany (neformální) COREPER I
28				
Rada TTE				
EP AGRI, CONT, CRIS, DROI, ECON, ENVI, IMCO, ITRE, JURI, REGI, SEDE, SURE, TRAN				

SEZNAM ZKRATEK

AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
ALDE	Group of the Alliance of Liberals and Democrats for Europe (Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
COMPETITIVENESS	Competitiveness Council (Rada pro konkurenceschopnost)
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
COPA-COGECA	Comité des organisations professionnelles agricoles – Comité général de la coopération agricole de l'Union européenne (Výbor profesních zemědělských organizací – Všeobecná konfederace zemědělských družstev v EU)
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Výbor stálých zástupců)
CRIS	Financial, Economic and Social Crisis Committee (Výbor EP pro finanční, hospodářskou a sociální krizi)
ČEZ	České energetické závody
ČR	Česká republika
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Subcommittee (Podvýbor EP pro lidská práva)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
ECR	European Conservatives and Reformists Group (Skupina Evropských konzervativců a reformistů)
EFD	Europe of Freedom and Democracy Group (Skupina Evropa svobody a demokracie)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EK	Evropská komise
EMF	European Monetary Fund (Evropský měnový fond)
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
ENVIRONMENT	Environment Council (Rada pro životní prostředí)
EP	Evropský parlament
EPP	Group of the European People's Party (Christian Democrats) (Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů))
EPSCO	Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs Council (Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele)
ER	Evropská rada
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
EU	Evropská unie
EYC	Education, Youth and Culture Council (Rada pro školství, mládež a kulturu)
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FFII	Foundation for a Free Information Infrastructure (Nadace pro svobodnou informační infrastrukturu)

G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
Greens/EFA	Group of the Greens/European Free Alliance (Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance)
GUE/NGL	Group of The European United Left/Nordic Green Left (Skupina Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice)
HDP	hrubý domácí produkt
HND	hrubý národní důchod
ICTY	International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spravedlnost a vnitřní věci)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
MMF	Mezinárodní měnový fond
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PCB	Polychlorinated Biphenyls (polychlorované bifenylly)
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
PPP	Public-Private Partnership (partnerství soukromého a veřejného sektoru)
QMV	qualified majority voting (hlasování kvalifikovanou většinou)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
S&D	Group of the Progressive Alliance of Socialists & Democrats in the European Parliament (Skupina Pokroková aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu)
SCFCAH	Standing Committee on the Food Chain and Animal Health (Stálý výbor pro potravinový řetězec a zdraví zvířat)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SMEs	Small and Medium-Sized Enterprises (malé a střední podniky)
SURE	Policy Challenges Committee (Výbor EP pro politické výzvy)
SZBP	společná zahraniční a bezpečnostní politika
SZP	společná zemědělská politika
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
TTE	Transport, Telecommunications and Energy Council (Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku)
UEAMPE	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
USA	United States of America (Spojené státy americké)

SLOVNÍČEK

Amsterodamská smlouva

Revize primárního práva, která mění do té doby platná znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997 a v platnost vstoupila 1. 5. 1999 (viz také „primární právo“).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spolumozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spolumozhodování“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolumozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsanych parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62 %) (viz také „Rada“).

Listina základních práv EU

Dokument vypracovaný na návrh Evropské rady v Kolíně nad Rýnem z června 1999 tzv. Konventem, působícím v době od 17. 12. 1999 do 2. 10. 2000. Listina čítá 50 článků rozdělených do 7 kapitol a má být katalogem základních práv občanů EU. Přijala ji Evropská rada na summitu v Nice 7. 12. 2000. V té době nebylo rozhodnuto o závaznosti obsahu Listiny ani o jejím napojení na stávající primární právo. V tomto směru se stala průlomem až Smlouva zakládající Ústavu pro Evropu, která Chartu obsahovala přímo ve svém textu, a následně Lisabonská smlouva, která text Charty sice neobsahuje, považuje jej však za právně závazný stejně jako příslušné texty primárního práva. Ratifikace Lisabonské smlouvy tedy de iure znamená i ratifikaci Charty (viz také „primární právo“ a „Rada“).

maastrichtská (konvergenční) kritéria

Požadavky na hospodářskou konvergenci států usilujících o přijetí společné měny. Byly formulovány v rámci (maastrichtské) Smlouvy o EU. Cílem je ošetření hospodářských ukazatelů ve 4 hlavních oblastech: cenová stabilita; stav veřejných financí včetně udržování přiměřené míry rozpočtového deficitu veřejného sektoru; vývoj úrokové míry; udržování měny v povoleném flukтуаčním pásmu mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému bez devalvace vůči jiným měnám po dobu minimálně 2 let (viz také „Pakt stability a růstu“).

Maastrichtská smlouva

Smlouva o EU podepsaná 7. 2. 1992 v Maastrichtu. V platnost vstoupila 1. 11. 1993. Založila EU a vytvořila pilířovou strukturu složenou z prvního (komunitárního) pilíře, zahrnujícího Evropské společenství, a dvou mezivládních pilířů, Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a spolupráce členských států v oblasti justice a vnitra (viz také „primární právo“).

Nabucco

Projekt plynovodu dodávajícího plyn z oblasti Kaspického moře do EU, konkrétně do Rakouska. V červenci 2009 byla podepsána mezivládní dohoda mezi zástupci Rakouska, 3 tranzitních zemí – členů EU (Maďarska, Bulharska a Rumunska) a Turecka. Podpisu se zúčastnili zástupci 3 zemí, z nichž mohou pocházet plynové zdroje pro Nabucco (Ázerbájdžán, Turkmenistán a Irák) a jako pozorovatel i gruzínský prezident Michail Saakašvili. Podpisem vyvrcholily několikaměsíční spekulace o tom, zda EU bude ochotna (i finančně) podpořit projekt, který bývá prezentován jako úhelny kámen diverzifikace plynových dodávek do EU (ve vztahu k dominantním dodávkám plynu z Ruska). Projekt bude zřejmě ještě narážet na celou řadu překážek spojených s nestabilitou v dané oblasti i s dostatečným zajištěním dodávek plynu pro jeho zásobování (viz také „South Stream“ a „Nord Stream“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna.

posílená spolupráce

Nástroj EU zakotvený v čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU. Od přijetí Amsterodamské smlouvy umožňuje, aby se některé členské státy EU (minimálně však třetina z nich, v současnosti 9) mohly v určité oblasti integrovat nad rámec integrace dosažené EU jako celkem. Posílená spolupráce musí být otevřená všem členským státům, nesmí narušovat vnitřní trh EU, hospodářskou, sociální a územní soudržnost ap. Rada o jejím zahájení zpravidla rozhoduje kvalifikovanou většinou, souhlasit musí i Evropský parlament (viz také „Amsterodamská smlouva“, „Evropský parlament“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“, „Smlouva o fungování EU“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednotnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

Schengenské dohody

Souhrnné označení pro dva smluvní dokumenty: Schengenskou dohodu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích z roku 1985 a Schengenskou prováděcí úmluvu z roku 1990.

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

system obchodování s emisními povolenkami

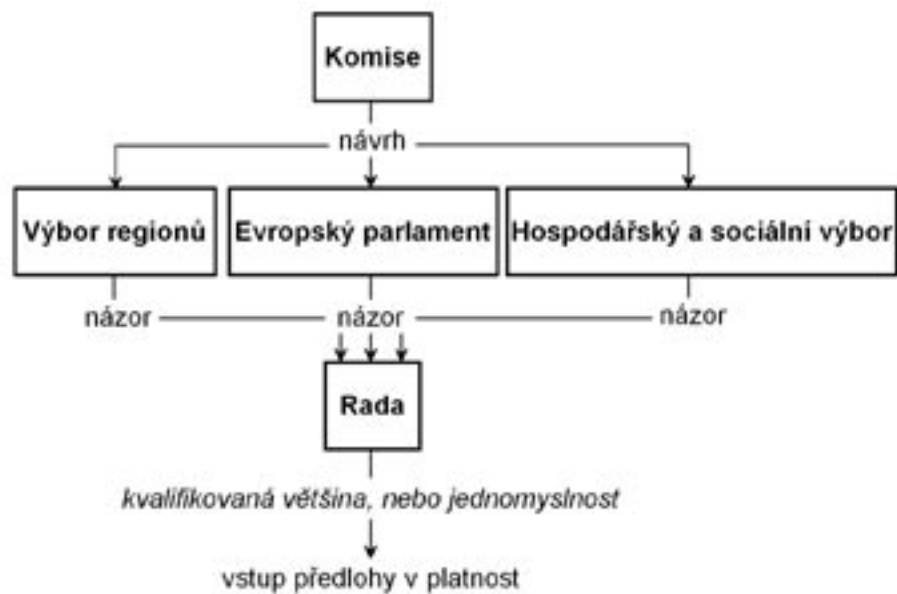
Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přečerpají.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jenž má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“). Schémata rozhodovacích procedur

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

Schéma konzultační procedury

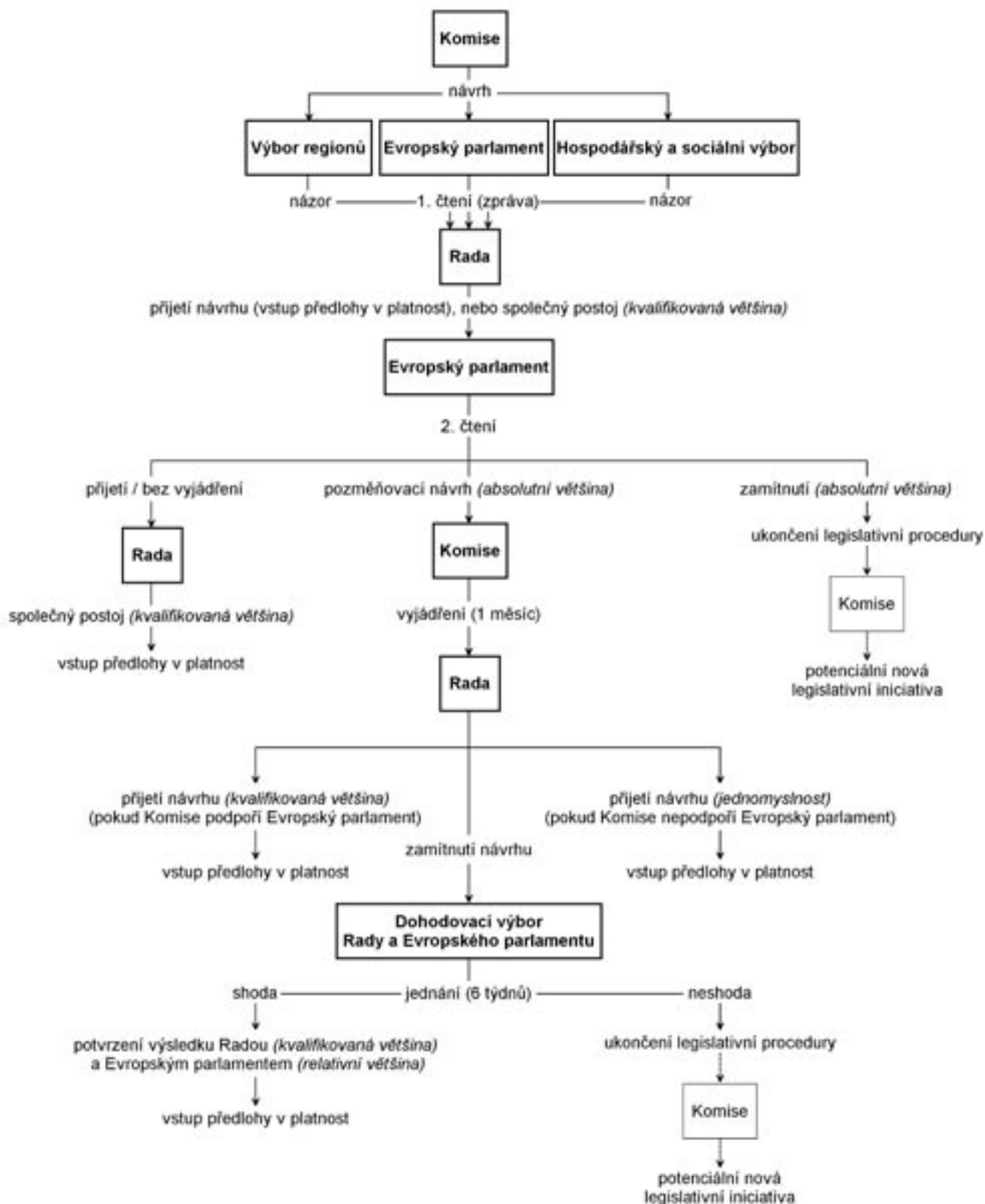

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.